

KASDIENA...

Archivyskūpas Apyseriai Krinka Taip ir Reikia Lietuviams

New Yorko katalikų archivyskūpas Francis J. Spellman lankėsi pas prezidentą Rooseveltą. Sako, jiedu kalbėjosi apie tikybos reikalus, taipgi apie reimingą Sovietų Sąjungos.

Vis daugiau katalikų dvasiškijos ima remti Roosevelto užsienio politiką.

Ir senatas priėmė Lend-Lease bilij. Prieš balsavo tik 13. Tai mažas skaičius. Wheelerio, Nye ir La Follette izoliacinė politika greitai smunka.

Senatorius Adams mano, kad būsią patiekta dar vienas toks bilijus vyriausiai teikti paramos Sovietų Sąjungai.

Reakcininkai ir apyseriai smarkiai šoks prieš.

Pažangiai Amerikos visuomenė, fašizmo priešams reikia būti pasirodus paremti tokį bilij.

Clement Atlee, Anglijos Darbo Partijos lyderis ir ministerių kabineto narys atvyksta Amerikon.

Jis turėtų smarkiai kritikuoti Amerikos socialistus, kurie palaiko apyserius. Amerikoji yra dvi socialistų grupės ir abi laiko reinkėnės politikos, remia Hitlerio užgeritijos.

Londone manoma, kad Maskva išlaikys prę žiemą.

Smagu girdėti, bet reikia turėti omenyje pavojus.

Anglija neturi tenkintis ir laukti, nes tas stalo pavojun ir SSSR ir Anglija su Amerika.

Anglija turi atidaryti naują frontą.

Detroitė išaukta plieno strelkas. Taip ir reikia. Dabar yra didžiausias svarbos reikalas juo daugiau karo reikmenų gaminti, visko gaminti, kad būtų galima reikiama remti SSSR ir Anglija, taipgi gerai apginkluoti Ameriką.

Amerikai juk teks karan stoti. O jei taip, tai juo greičiau, tuo geriau.

Dėdė Samas dideliai pasitenkintis SSSR ištervime ir ryžingumu ir pasirengęs pasistoti Sovietams nuo 4,000 iki 5,000 kautynių orlaivių. Ir tai darys skubiai.

Tai geras dalykas. Amerikai taipgi reikėtų smogti naciai Atlantike ir kitur, be jokų ceremonijų.

Orlaivių gamyba Amerikoje pasiekė 2,000 orlaivių į mėnesį. Ji vis dar didinama.

Amerikos armija nori turėti virš 46,000 orlaivių.

Vis mūsų šalies žmonij dabar pastangos turi būti juo daugiau pakelti produkcija ir kitose industrijose. Tas reikalinga laimėjimui karo demokratijos prieš fašizmą.

Amerikos lietuviams svarbu kelti šalies gamybą, stiprinti visos jėgos prieš hitlerizmą, kuris yra visai žmonij pavojus.

Mums taipgi reikia kovoti su hitlerizmo palaikytojais savo tarpe.

Kas tik lietuvių tarpe sutinka, kad dabar svarbiausias mums klausimas tai vienybė šalies apgynimui ir fašizmo sumušimui, turėtų stoti bendrai veikt.

Viena Diena Sunaikino 150 Nacių Tankų

REMKITE KARIAUJANČIUS SU NAZIAIS

LENKŲ VYRIAUSYBĖS DARBO MINISTERIS ĮSPEJA AMERIKĄ NUO GREŠIANČIO PAVOJAUS

NEW YORKAS, spal. 24.—Spaudos konferencijoj Jan Stanczyk jautriai apeliavo į Ameriką duoti visokeriopą pagalbą šalims, kariuojantiems su hitlerine Vokietija. Sykiu įspėjo nuo to didelio pavojaus, kuris grėsia Amerikos nepriklausomybei, jei kartais Hitleris laimėtų karą.

Jan Stanczyk atvyko iš Anglijos dalyvauti Tarptautinio Darbo Ofiso suvažiavime, įvyksiančiame ateinančių pirmadienį, New Yorke.

Vienu atveju lenkų vyriausybės vadovs sakė:

„Jeigu Hitleris laimėtų karą, tai jisai įgytų neįsimeitimus salinius žaliavos ir milijonus darbu vėrgų—pagrindinį begalinės karo jėgos. Jisai turėtų pirmenybę ir laiko atakuoti bile valstybę.“

„Aš prašau amerikiečių suprašti, kad dabartinis Europos karas, yra visų karas. Vardan netekusios laisvės tautos aš prašau amerikiečių duoti pagalbą tautos, kurios dabar mirtingai kausis su hitlerine Vokietija gindamos savo laisvę.“

Toliau lenkų augetiškas valdininkas sakė, greta Raudonosios Armijos kautynių su naciis ir tenkų kariuomenės buriai. Kol kas jie turi nedidelį, vis delto esą raudonarmiečiams talka.

Anglijos Bomberiai Atakavo Hamburgą ir Kielį

BERLYNAS, — Praeitį naktį angly avineja puolė Hamburgą ir Kielį. Esą užmušta keletas žmonių ir keletas sužeista. Kitoki nuostoliai nežymūs, sako valdiškas komunikatas.

SOVIETŲ SĄJUNGA PASIRYŽUSI KOVOT IKI VISIŠKO PRIEŠO IŠTAŠKYMŲ

VOROSILOVAS IR BUDENNI PASKIRTI ORGANIZUOT NAUJUS ARMIJOS KORPUSUS

KUIBISĖV, spal. 24.—Užsienio reikalų vice-komisar S. A. Lozovskis pareiškė, kad „Sovietų Sąjungos žmonės pesiryžę vesti kovą iki galutinai ir visiškai prieš sunaikinimui.“

Lozovskis tvirtina, kad „vokiečiai fašistai niekadoms neteiks savo svarbiausių tikslų. Sovietų Sąjungoj nėra Petainų ir Darlung.“

Lozovskis sakė, Maskva neapsupta ir Sovietų armijos vakar fronte nesunaikintos, ko taip labai troško atsiekli naciis.

Naciai nepriejė prie Maskvos

Kiti skirtingai reikia padėti šalį, nes dabar jie antraetis svarbus.

Lietuvos klausimas išsiris su mūsų hitlerizmu.

Vieningai veikiant bus geresnis pasekmės. V. Andrutis

Vokiečių didžioji mortara, traktoriaus veikama į vakary frontą puolimai Maskvos. Tūkstančių tokių mortarų Sovietų lėktuvai yra sudavę.

TANKŲ GAMYBA BŪSIANTI PADVIGUBINTA, PAREIŠKĖ PREZIDENTAS ROOSEVELTAS

WASHINGTONAS, spal. 24.

Prez. Rooseveltas vakar pareiškė, jog tankų gaminimas neuzligo pasiekė dubeltavos kiekybės. Esą apie rudenio pabaigą veiksiančia jau gaminsime du sykiu tiek, kiek gaminama šio tarpu.

Ši pareiškimą prez. Rooseveltas padarė spaudos atstovų

konferencijoj. Prezidentas nepasakė kiek dabar tankų gaminama, neigi sakė kiek bus gaminama, kai gamyba pasiekė dubeltavos skaičiaus.

Jei tai pasakytų, tai esą būtų labai naudingos informacijos Hitleriui. Prezidentas sakė, gamybai sustodintavojus, tūkstančiai tankų kas mėnesis bus

pagaminama daugiau.

Anot prezidento, karinės pamokos rodo, kad tankų reikia daugiau, negu datų kam norisi manyti. Padidinimui tankų gamybos busiu neužligo pastatyti visi nauji fabriki. Veikiant fabrikai turės gaminti žymiai padidinti.

Vokiečiai ir Italai Tiksliai Bombardavo Amerikos Laivą

HONOLULU, spal. 24.—Amerikos prekybinio laivo kapitonas pareiškė, kad juo lėkvi plaukiant Raudonąja jūra, nacių ir italų bomberiai atkartotinai laivą puolė. Syki ir kitus laivus buvo pažeistas, bet nepavojingai.

Laivas plaukė Raudonąja jūra su karinė medžiaga Anglijai. Fašistų lėkvi aiškiai matė, kad laivas yra Amerikos, vienokį juo puolė turėdami tikslą nuskandinti.

Canterburio Arkivyskupas Prielankiai Kalba Sovietiam

LONDONAS, spal. 24.—Anglijos bažnyčios vyriausias anglijos Canterburio arkivyskupas pareiškė:

„Dabar mes esame draugai su Sovietų Sąjungos žmonėmis ir jų kariuomene, ir ne tik draugai pasipriešinime nesąžiningam ir atodainis neturiniui Hitleriui, bet ir kovoje su nabojo jėga ir masiniu skurdū.“

Toliau arkivyskupas parodė, kad vien tik Jugoslavijoj naciui nužudė 180,000 žmonių.

Trys Sov. Sąjungos Prekybiniai Laivai New Yorke

NEW YORKAS, — Šiomis dienomis į New Yorko uostą atplaukė trys Sovietų Sąjungos prekybiniai laivai, „Dekabrist“—7,363 tonų, „Petrovski“—4,000 tonų ir panašaus tonazė trečias laivas, kurio vardas neidentifikuotas. Su kroviniiais laivai iš Vladivostoko buvo atplaukę į Seattle, o iš ten balastu atplaukė į New Yorką.

ATLEE ATSKRENDIA Į AMERIKĄ

LISBONAS, — Anglijos Darbo Partijos vadovs Clement Atlee lėktuvu atvyksta į New Yorką. Dalyvas Tarptautinio Darbo susirinkime, kuris įvyks ateinančių pirmadienį.

NUSKANDINTO AMERIKOS LAIVO IGULA IŠLIKUS

WASHINGTONAS, — Prekybinio laivo „Lehigh“ igula, 39 žmonės, vis išlikę gyvi. Minėta laivų nacių submarinas Atlanto pietuose nuskandino praeitį sekmadienį.

WASHINGTONAS, spal. 24.

Valdiškos produkcijos įstaigos (OPM) vyriausi pareigūnai pakelė darbo politiką. Be kita ko, paskelbime analizuojama darbininkų ir fabrikančių santykių šviesoje tarptautinės situacijos.

Paskelbimo iniciatoriai ragina darbininkus ginč su fabrikančiais risti taikiu keliu, kad nesutrukdytų produkcijai. Tokis pat raginimas taikomas ir fabrikančiams.

Suo pavojaus metu, sakoma paskelbime, iš darbininkų ir

Amerikos Vyriausybė Nutarus Siųsti Sovietam 4,000 Lėktuvų

WASHINGTONAS, spal. 24.

Amerikos aviacijos industrija nuolat didina gamybą. Šiuo laiku į mėnesį pagamina arti 2,000. Iš to skaičiaus 1,200 kovingųjų lėktuvų.

Ryšiun su lėktuvų produkcijos kilmu, karo sekretorius Slinson pareiškė, kad „Jungtinių Valstijų vyriausybė planuoja kuogreičiausia pasistoti Sovietų Sąjungai nuo 4,000 iki 5,000 kovingųjų lėktuvų.“

Tiek lėktuvų Sovietų Sąjungai bus pasistota, nors delto Amerikos kariuomenės reikalty patenkinimas turėtų mėnesiais nusitęsti, sakė sekretorius.

Pranašauja Anglijos-Sovietų-Amerikos Sąjungą

LONDONAS, spal. 24.—Loridas Addison inėšė lortų butan rezoliucij, pranašaujanti prieš-hitlerinę sąjungą, kurią sudarys Anglija, Jungtinės Valstijos, Sovietų Sąjunga ir Kinija. Prie anti-hitlerinės sąjungos galės prisidėti ir kitos valstybės, priešingos fašizmui. „Tokia sąjunga,“ sako rezoliucija, „būtų tikra žmonijai pagalba.“

UŽSIMUSĖ KARINIS AMERIKOS LAKUNAS

WASHINGTONAS, — Lūkunas leit. Thomas Ashworthy išsimušė, kuomet jo vairuojamas lėktuvas, sunegalėjęs ore, nukrito į Pacifiko vandenyną.

NEW YORKAS, — Majoras La Guardia vakar pasikė už greitą atsaukimą neutralumo įstatymo.

SOVIETŲ JĖGOS ATREMIĄ VOKIEČIUS MASKVOS FRONTE; DONECO FRONTE NACIAI SKVERBIASI

Nacių Aviacija Atmušta Nuo Maskvos Netekusi Aštuoniolika Bomberių

BERLYNAS, spal. 24. — Vokiečių komunikatai nuolat kartoja, kad „rusai atkartotinai sviedžia ties Maskva į mūsų naujas divizijas“ ir delto vokiečiams esą sunkėja skverbtis.

KUIBISĖV, spal. 24.—Nacių šarvotojų divizijos Doneco baseine prasimušė per Sovietų apsigynimo liniją linkui Rostovo. Vienu atveju ir Maskvos viename sektoriuje nacių buvo prasibavę, tačiau enertingą Sovietų jėgų kontrataką prasibavusių tankų dalinius sunaikino.

Vėlesni Sovietų pranešimai sako, raudonarmiečių kontratakos sulaukė naciūs ir Doneco baseine. Atremti nacių tik pernelę didelius nuostolius panėję įstengė išmąjoti susikonceptruoti ir atnaujinti ataką. Šiuo

atveju Sovietų karinės jėgos buvo priverstos pasitraukti į naujas pozicijas.

Iš pranešimų suprasita, kad Doneco baseine vokiečiai skverbtis keli coliais, bet moka nesvietiskai brangią kainą.

Ties Mozaisku gen. Žukovo komanduojuama kariuomenė pasitraukė į naujas pozicijas, kurios nuo Maskvos apie 57 mylias.

Tuo pačiu sykiu kitoje to paties sektoriaus vietoje Sovietų motorciklistai kontratakavo vokiečius ir atgriebė iš jų du kaimu.

Kalinino mieste dar tebeina kautynės gatvėse. Daugelis kvartalų atkartotinai eina iš rankų į rankas. Kontratakas nacių atmetė iki pat Kaluga miestui pietvakariuose nuo Maskvos.

DAUG NACIŲ TANKŲ SUNAIKINO

LONDONAS, spal. 24.—Iš Maskvos pranešta, kad spalio 22 d. viename sektoriuje Sovietų lėktuvų formacija suteikio 100 vokiečių didžiųjų tankų, besitelkusių atakai. Ten pat sudavė 250 infanterijos trokų su kariniais pabūkliais ir 600 pėstininkų užmušė.

Žiemvakariname sektoriuje sudavė 15 didžiųjų tankų ir 10 lauko kanoalių, taipju užmušė 600 kareivių bei karininkų.

Iš priežasties darganos, naciams tenka masinoms kūrų į frontą atsigaubinti lėktuvais.

Anglai ir Laisvieji Francuzai Puola Somalilandą

VICHY, — Praeitį ketvirtadienį angly ir laisvųjų francuzų karinės jėgos pradėjo atakuoti francuzų Somalilandą, kurio kolonialinė administracija istikima Petaino režimui.

Pranešimas tvirtina, kad atakuojančios jėgos jau įsikverbusios 30 mylių į kolonijos gilumą.

Kitą Sovietų lėktuvų formaciją puolė nauji aerodromų Leningrado sektoriuje. Jame sudavė 35 priešo lėktuvus.

I Sovietų karinės vadovybės pakeitimams angly kariniai ir politiniai rataliai žiūri su pasitikėjimu. Maršalui Timošenko angliai turi gilios pagarbos. Pavėdimą ju vadovybėn pietinio fronto skaito maršalo panaukūtinimui. Angly nuomone, pietinis frontas nepaprastai svarbus.

Angli mano, maršalas Timošenko gerai vadovavo centro fronte.

Maršalo Vorosilovo pakeitimas jiems truputį atrodo kitaip. Tačiau jam pavestas naujusias pareigas skaito taipju lafai svarbiom.

PO DARBUI KASA APKASUS MASKVOS GYNUMUI

MASKVA, — Atlikę dienos darlą, Maskvos darbininkai kasdien po keturias valandas kasa apklusus aplink Maskvą atremimui nacių karo jėgų.

MAŽINIMAS PRODUKCIJOS ŠIUO TARPŲ, — PARAMA HITLERIUI

VYRIAUSYBĖS PAREIGUNAI SAKO, DABAR BUTINA, KAD KARINE PRODUKCIJA VIS DIDETŲ

WASHINGTONAS, spal. 24.

Valdiškos produkcijos įstaigos (OPM) vyriausi pareigūnai pakelė darbo politiką. Be kita ko, paskelbime analizuojama darbininkų ir fabrikančių santykių šviesoje tarptautinės situacijos.

Paskelbimo iniciatoriai ragina darbininkus ginč su fabrikančiais risti taikiu keliu, kad nesutrukdytų produkcijai. Tokis pat raginimas taikomas ir fabrikančiams.

Suo pavojaus metu, sakoma paskelbime, iš darbininkų ir

fabrikančių laukiama patriotinės paramos šalies apsigynimo programai. Be to, apsigynimo reikmenų produkcija esą nepakils iki reikiamos augštumos.

„O dabartiniu laiku streikais ar darbo sulėtinimu trukdyti karinę produkciją, tai tiesiog teikimas didžiausios pagelbos fašistiniams agresoriams. Šelsiančiam hitlerizmui tik to ir reikia, nes tokiams atsitikime demokratijų karo frontai nesu-silaikia kiek reikia karinių reikmenų.“

VILNIS

(THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY

Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25, Chicago \$4.00, six months 4.50, foreign countries \$2.00, six months 4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1455

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kas Sakė Teisybę

Nė taip senai Chicago "Naujienose" skaitėme, kad Lietuvių dabar gerai gyvent, Mes tuomet rašėme, kad tai melas.

Ancevičius šiomis dienomis pranešė, kad "provincijos administracija grynai lietuvių, o didesniuose miestuose yra vienas antras vokiečių valdininkas". (Nr. 247).

Matot, vokiečių okupantų Lietuvoj kaip nesimato. Viskas "lietuviška."

Na, o dabar tas pats laikraštis sakosi gaus žinių, kad Šiauliuose susaudyta tryš asmenys, Mažeikiuose taip pat susaudyta keli asmenys.

Štai tau "gerumas." Štai ir "lietuviškumas."

"Vilnis" sakė, kad nečiai yra budeliai. Tokiais jie ir pasirodė.

Kas sakė teisybę—"Vilnis" ar "Naujienos"?

Kiekvienas padorus žmogus pasakys, kad teisybę sakė "Vilnis."

Amerikos Žmonių Balsas

Nacių banditai skandina Amerikos laivus. Kad jie atsiskaitų nuo savo piratšio darbo niekas nesitiki. Tikėtai Wheeleris ir kompanija kitaip į tai žiūri.

Labai teisingai šiuo atveju pasisako laikraštis "The Pilot," organas National Maritime Unijos. Juros darbininkai, kurie nuo tu piratų labiausia nukentė, kurie didžiausią pasipiktinimą ir jų laikraštis rašo, kad jau užtenka žaisti su amerikoniškais Quislingais ir kad reikia aiškiai pasisakyti, jog "šiam kare mes stojame su milijonais padorių žmonių, kurie lieja savo kraują, kad sulaukims tą baisnų, kurio vardas fašizmas."

Kuomet gauta žinia, kad nuskindanta prekybinis laivas "Lehigh," jureiviai apie tai tik ir kalbėjo. Jų nuomonė aiški: Amerika turi prisidėti prie sudarymo Vakarų fronto ir sunerti rankas su Anglija ir SSSR.

Komitetas "Fight for Freedom," kuris atstovauja įvairių pažiūrų žmones, pakalbė pareiškimą, kuriame sakoma, jog jau atėjo laikas mesti į šalį visas ceremonijas ir veidmainystę ir stoti kovon su naciais, kad tą šlykštybę galutinai sunaikinti.

Prieš neutralitetą įstatymą kyla vis daugiau balsų. Wendell Willkie ir dar šimtas žymių republikonų labai griežto formoj pasisakė už atšaukimą neutraliteto įstatymo. Tai stambus žingsnis link nacionalios vienybės, kuri šio didžiausio krizio laikais būtina reikalinga.

Ne visi republikonai tokie kaip Hooveris, ne visi jie pučia į "Tribune" dują.

Pasisakymas Dr. Townsend, kuris atstovauja jo vardu žinomą townsdeniečių judėjimą, taip pat svarbus. Jis reikalauja, kad ši šalis prisidėtų prie Anglijos ir Sovietų ir pasiųstų ekspedicinę armiją. Tas aiškiai parodo kurion pusėn krypsta Amerikos žmonių sentimentas.

Amerikos Darbo Federacijos suvažiavimas tuo atveju taip pat turi didelės reikšmės. Suvažiavimas suprato, kad kova prieš Hitlerizmą yra pirmiaulė užduotis ir kad atidėliojimas būtų pragaistinas. Reikia kelti produkcija, reikia ją išvystyti iki to laipsnio, kad būtų kuo daugiausia ginklų sutriuškinti fašistinį žvėrį.

Federacija suprato, kad stiprinimas ir kėlimas karinės pramonės yra vienas iš pačių svarbiausių užduočių. Ir Amerikos ateitis priklauso nuo šio karo pasisikimo. Tie mušiai, kurie dabar eina Maskvos

fronte, yra ne tiktai Sovietų Sąjungos gyvybinis reikalas, bet taip pat ir Amerikos.

Didžioj kovoj už produkcijos pakėlimą jau dalyvauja ir 90,000 Fordo darbininkų. Įvyko susirinkimas, kuriame dalyvaavo 264 delegatai, atstovaujanti pas Fordą dirbančiųjų industrinė armija.

Fordo darbininkų nusistatymas yra toks: Gaminti daugiau negu Hitleris gali pagaminti!

Industriinių darbininkų sluoksniuose tokia nuotaika darosi vyriaujanti nuotaika. Daugiau ginklų, daugiau karo pabukų, daugiau amunicijos!

Tame milžiniškame sąjudy lietuvių darbininkai turi dalyvauti. Tai yra jų priedermė!

Kova Iki Pergalės

Vakar iš Maskvos atėjo labai svarbus pranešimai, kurie į dulkes sumala politinių pletkininkų melus, kad Sovietų Sąjunga buk tai bejęgė ir kad Hitlerio laimėjimas užtikrintas. Nieko panašaus nėra ir nieko panašaus nebus. Nebuvo minkštakūniai ir nebus nei Sovietų liaudis, nei jos armija, nei jos vyriausybė.

SSSR smarkiai ir didžiausia energija organizuoja naujas armijas. Tas atsakomingas darbas pavestas maršalams Vorosilovui ir Budenny. Budenny vietą pietiniam fronte užėmė maršalas Timošenko.

Centriniame fronte veikia generolas Žukovas, kuris pasižymėjo, kaip labai gabus strategas.

Pletkai, kad Raudonosios Armijos komandoj yra kokia tai demoralizacija, kaip matote, neturi mažiausio pagrindo. Tai nacių ir jų pakalikų blofas. Niekas negali slėpti, kad Maskvai ir šiuo laiku grėsia labai didelis pavojus. Taip pat ir Doneco sričiai. Bet jau dabar aišku, kad vokiečiai ir vėl suklypo su savo "tvark-raščiu." Nepaprastas sovietinio ginklo pajėgumas dar kartą įrodys tažbutiniuose mušiuose ties Jaroslavec ir Mozaikau.

Vokiečiai sugrudo į Maskvos frontą viską ką tik galėjo. Jie sumaziino savo pajėgas net ties Leningradu. Bet Sovietų patriotai mušasi kaip liutai, kas tikrai gali ir turi nubesti visą pasaulį.

Maskva stipriai, nesvyruojančiai pasakė: Mes kovosime iki pergalės, nors reikės kovoti dar metus, dar metus ir dar metus!

Vladivostokas Ant Žemėlapio

Japonų militaristai be reikalo nudžiugo, kad karinių krovinių Amerika daugiau nesijūnanti per Vladivostoko uostą. Amerikos jurinio susisiekimo komisijos pareiškimą japonai savaip interpretavo.

Bet tikra padėtis visai ne tokia kaip jie sako ar mano. Amerika ir ateityje siųs karinius krovinius per Vladivostoko uostą. Kiek tai liečia santykius tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, tai Vladivostokas visai neuimtas nuo žemėlapiu.

Amerika siųs karo medžiagą ir kitais keliais. Atlantiko keliai taip pat bus panaudoti. Bet juk tai visai nereiškia, kad Vladivostokas bus eliminuotas.

Pagaliaus koks reikalas japonams kisti savo snapą į tai ką ir kokiais keliais siunčia Amerika į Sovietų Sąjungą. Tas jį visai neliečia. Bet jeigu ji kiša savo snapą į tuos reikalus, tas tik parodo, kad Japonijos valdžios lupomis kalba Hitleris.

Amerikos parama Sovietų Sąjungai bus ne mažesnė, bet didesnė. To nori Amerikos žmonės, to nori Amerikos valdžia, to reikalauja pačios Amerikos apsigynimas. Iš Washingtono gauta pranešimas, kad greičiausiu galimu laiku, į SSSR bus pasiųsta ligi penkių tūkstančių bombinių lėktuvų.

Chicago "Times" korespondentas iš Washingtono ta proga pastebi: "Dėdė Samas dar kartą parodė, pasitikįs Sovietų liaudies ryžtingą drąsą."

Tokios paramos bus daugiau ir daugiau. Tokia parama veda prie tikro susibrolavimo ginkluotoj kovoj prieš žmonių nevydumus.

APŽVALGA

MOTERŲ BALSAS.

Pasirodymas vienkartinio žurnalo "Moteryų Balsas" yra didelis įvykis mūsų pažangiajam judėjime, ne tiktai moterų judėjime.

Šiuo leidiniu atžymėta dvidešimtis penki metai nuo to laiko, kaip pasirodė pirmas numeris "Moteryų Balsas".

"Moteryų Balsas" išėjo Brooklyne, spalio mėnesį, 1916 metais. Apie tą pat laiką įvyko ir pirmas suvažiavimas Moterų Progresyvio Susivienijimo.

Prisimindama tuos laikus jubiliejinio leidinio redaktorė K. Petrikienė rašo:

"Pradžioje 1916 metų, kada progresyvis moters pradėjo kalbėti apie šaukimą suvažiavimo, Susivienijimo narį skaitėms buvo mažas; suvažiavimo iniciatorės buvo vos tik trys nekaltingos kuopos.

Bet veikesnės draugės permatė organizacijos būojimui perspektyvas ir suvažiavimo šaukimą ryžtingai vedė pirmyn. Prieš pat suvažiavimą vienur kitur susiorganizavo naujos kuopos. Moterų ūpas visur taip buvo pakilęs, kad iki pabaigai 1916 metų susitvėrė net 26 naujos kuopos."

Pats suvažiavimas buvo itin pasekmingas, o "Moteryų Balsas" pasidarė stipriju organizatorium ir švietėju.

Ta proga reikia pasakyti, kad įkūrimo "Moteryų Balsas" labai daug padėjo Vincas Kapsukas-Mickevičius. Jis ir straipsnių daug "M. B." patiekėdavo.

Jubiliejinis "Moteryų Balsas" tai didelis pluoštas mūsų istorijos. Tiek daug per tą laiką pergyventa, tiek daug nudžiūta.

Laiminges gali jausties tos draugės, kurios atsimenu tuos pionieravimo laikus ir kurios pasiilko ištikimos iki šių dienų toms pačioms idejoms.

Jubiliejinis "Moteryų Balsas" tai lyg ir albumas. Jį puošia beveik visų žymiųjų veikėjų atvaizdai. Jame daug atsiminimų. Jame praeitis surišta su dabarčia.

Šioje vietoje jokių būdu neįmanoma pilnai apibūdinti taip turiningą ir gražų leidinį.

Mes čia tik trumpai apie tai pakalbėjome.

Kiekvienas Amerikos lietuvis, ne tik moteris, bet ir vyras turi įsigyti šį jubiliejinį numerį. Jo kaina tik 25 centai.

TIESA IR NETIESA.

"Draugas" rašo, kad darbininkams reikia būti gerai organizuotiems. Jis nurodo:

"Gyvenimas yra aiškiai įrodęs, kad kur darbo žmonės neturi jokių organizacijų, unijų, ten jie yra išnaudojami. Jų kruviniu prakaitu darbdaviai krauna sau milžiniškus turtus, kuomet darbininkui ir jo šeimai pritrūksta lėšų būtiniausioms kasdieninio gyvenimo dalykams."

Čia pasakyta tikra tiesa. Bet toliau tame pačiame straipsny jau daug netiesos.

Kaip į pavyzdį socialinio teisingumo "Draugas" nurodo popiežių tūlas enciklikas, kaip "Rerum Novarum."

Bet marijonų laikraštis nepasako, kad tos enciklikos pasirodė tik tuomet, kuomet marksistų vadovaujamas darbininkų judėjimas jau buvo smarkiai iškilęs ir bažnyčiai pasirodė aiškus pavojus netekti įtakos darbo masėse.

Neteisingas ir šis "Draugo" pasakymas:

"Bloga ir net skaudu, kad kai kurios darbininkų unijos čia duodasi išnaudojamos arba komunistų agentų arba tiesiog gengsterių, kurie darbininkų sąskaiton varo savo žalingą darbą kraunai ir panaudėja teroro priemones asmeniniam pasipelnymui."

Kaslink gengsterių tai teisybė. Bet su jais daug greičiau ir pasekmingiau apsidirbita ten, kur darbo unijose stipri kairioji ir komunistų įtaka.

O kaslink komunistų, tai jie ne tik kovoja prieš gengsterizmą unijose, bet kur jų įtaka stipri, pačios unijos labai pavyzdinai tvarkosi.

Be to, komunistai neprasė sau šiltų vietų unijose, bet labai daug prisidėjo prie suorganizavimo ir sustiprinimo industrinių unijų.

O kiek padėjo marjonai? Kuomet jie skirsto darbininkus sulyg politinėm srovėm ir kursto vienus prieš kitus, tai yra daugiau negu bloga. Unijose toks kurstymas ypač nepakenčiamas. Susisikaldymas tai nelaimė.

Ar "Draugas" nežino, kad yra tokių atsilikusių ir netolerantiškų žmonių, ypač pietinėse valstijose, kur kurstoma ir prieš katalikus?

Nors Amerikos ir Japonijos santykiai eina blogyn, nes Japonija Hitlerio spirama karan, Amerikos ambasadorius Joseph Grew su Japonijos nauju užsienio ministru Teitziro Toyodo, veda derybas.

KAIP EINA 'VILNIES' VAJUS

VEL PENKI NAUJI STOJO DARBAN

Abekas, kuris keliauja vakarinėse valstijose, smarkiai pažengė pirmyn. Smitrevičienė su Padolskiu stovi antroji vietoj, bet jei nepadirės smarkiau, LLD 86 kuopos vajininkės juos pratels. Jau ir dabar tik 10 punktų skirtumas.

Chicagietis Urbonas padidino savo skaičių. Kiti penki chicagiečiai—Ona Remeikienė, Rogers-Krasnauskas, LLD 19 kuopa ir Stasys Klastovas—stoją darban.

Remeikienė ir Krasnauskas veteranai tam darbe. Jie yra net ir pirmas dovanas gavę; reikia tikėtis, kad jie ir šį sykį smarkiai dirbs.

Pažymėtina: Daug chicagiečių naujai stoją darban. Detroitas ir Clevelandas ant vietos pasiliko. Per ofisą gauta daugiau 100 pt.

Visų "Vilnies" skaitytojų, vieš buvusių vajininkų prašome stoti darban. Turime pralenkti pernykštį vajų. Dalar vajininkai stovi sekamai:

Table listing names and numbers of workers in various locations like Detroit, Chicago, Grand Rapids, etc.

Pereitę metų spalį 26 buvo 7,979. Siemtel turim 213 punktų mažiau.

WASHINGTONE

Sakoma, republikonai dar gero šmotos neteks. Tom Dewey pasisakysią už prezidento Roosevelto politiką.

Wendell Willkie susiorganizavo net 124 republikonų vadus veiks iš visų 48 valstijų už atšaukimą Neutralumo Akto.

Republikonų reakcinė politika vis labiau silpnėja. Ir demokratų izoliacinių talka jiems mažai gali padėti.

Sako, Londonas labai susidomėjo tuo, kiek Sovietų kariuomenės išvežta iš Sibiro ir vakarus, įvykus Japonijos ministerijos atmainai.

Washingtono esama davinij, jog gerokai arbijos išvežta, bet ir liko tiek, kad Japonai užteks, jeigu ji pasidrasins kariuotė. Gal dėlto ir nauja ministerija kol kas karan nešoka. Sako, ji taikai pasiruošus.

Londono susidomėjimas įdomus. Susirūpinta ten, kur Anglijos interesai tuoj jau link nukęsti, o kad nacių žygiai link Maskvos gresmingi, Londone aukštos sferos nesuirūpina.

Ilgai atsimins atsakymą kongresmanas Scott. Jis norėjo žinoti, nuo kada "džentelmeno iš New Yorko rūpestis apsigynimo reikalais prasidėjo?"

"Mano rūpestis Amerikos reikalais prasidėjo 1902 metais, gruodžio 10, dienoje kada aš gimiau," atsakė Marcantonio. Tuomi ir baigės diskusijos. Jurnalistas.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

IVAIRENYBĖS

Dr. Paul ir Dr. Trask, Yale Universiteto, tyrinėjo ir surado, jog vaikų paralyžiaus liga, kuri palieka nesveikais apie 10,000 kas metai, išnešioja musės.

Nuo tos ligos taipgi miršta nuo 500 iki 1,000 žmonių per metus.

Musės tos ligos gemalus paima nuo įvairių atmatų ir išmatų, taipgi kartais nuo sergančių ta liga žmonių.

Tie du mokslininkai įsitaisė musių sąstus, gaudė jas ir iš jų paimtus ligos gemalus įleido gyvūneliams, kurių daugelis likosi sužaloti, kitus tie nuodai užmušė.

Musės ypatingai išnešioja tos ligos gemalus ne miestuose gyvenantiems.

Chicago subvių kasimo planai padaryta jau 1911 metais, bet darbas pradėtas tik 1941 metais. Reikiama, 30 metų planas "svarstyta".

Tai bene bus rekordinis "planų svarstymas". Priežastis tam bene bus ta, kad gatvėkurių ir eleveitorijų savininkai subvių nenori.

Stai biskutis humoro: —Zmonės negali pažinti savo diktoriaus išanksto, tame jų bėda,—sužuko vienas kalbėtojas.

—Taip, taip. Žiūrėk, mano pati kokia buvo švelni mergelė,—atsiliepė klausytojas.

Mes lengviausia suprantame tuos dalykus, kurie patiem taikėsi pergyventi.

Dr. Seale Harris, kuris buvo su Anglijos armija Francūzijoje, laike nacių atakos ten, sugryžė į Ameriką tvirtina, kad Vokietijos žmonės neišalkys prieš badą daugiau kaip dar vieną ar du metus.

Dr. Harris, taipgi yra profesorium Alabama Universitete. Jis 1918 metais buvo pasiūstas studijuoti Europos padėtį. Jis tada ra-

portavo, kad Vokietiją ir Austriją baigia alkis ir pras-tas maistas nupuldyti.

Dabar vokiečiai, sako jis, irgi alksta. Viskas karui paimama, o žmones badas naikina—lėtai, laipsniškai naikina.

Dr. Theodore Lentz sako, jog nevertojanti svaigalų žmonės yra daugiau patenkinti, smagesni, labiau optimistiški ir mažiau tolerantiški.

Gėrikais žmonės skaitom tie, kurie išgeria į dieną ne mažiau 4 stiklų "ugninio vandens", kaip indijonai vadinavo, ir grukšnį kitą alaus.

Kaip gėrikai pasidaro daugiau tolerantiški, neteko skaityti aiškiniom.

Dr. Gundlach, Washingtono Universiteto profesorius, sako, jog bažnyčios padarė progresą savo pažiūrose į karą. Jos au supranta, jog demokratijos pagrindas taipgi palaiko ir krikščionybę.

Jei taip, tai "Draugo" kunigai nėra geri krikščionys ar nepadarė to progreso. Tas laikraštis vis talkininkauja Hitleriui dėdamas jo agentų propagandą.

Dr. J. E. Janney sako, tyrinėjimai parodė, jog tos studentės, kurios turi daugiau deitų, su vaikais išėjimų, geriau moka prisitaikyti prie naujų socialinių aplinkybių.

Sėdintis namie paprastai jaučias labai nesavos naujose sąlygose.

Dr. L. H. Elder, Virginia Universiteto profesorius, tvirtina, jog žmogus gali atsikelti tą valandą, kurią jam reikia, bet tos pastangos neleidžia gerai išsimegėti, delto geriau turėti laikrodį, kuris prikelia iš miego. —A-n-s.

GRAND COULEE TVENKINYS

Ką Reikiama Amerikai Ten Statoma Elektros Stotis ir Drėgninimo Sistema?

Grand Coulee damą pradėjo budavoti 1934 m., prie Mason City, ant Columbia upės. Tiek Columbia upė, ant kurios jau pastatė tvenkinį, tiek Spokane upė, kuri įteka į pirmesnęją, prasi-deda aukštai kalnuose.

Columbia upė ateina iš Kanados, o Spokane prasi-deda Washington valstijoje iš Cocur Dolene ežero. Columbia upė nuo tos vietos, kur susibėga su Spokane upe, yra smarkiai lekianti giliai tarp uolų vaga. Nu-juola apie tūkstantį pėdų iki išilėja į Pacifiko vandenyną.

Ledų Gadyne ir Columbia Upė.

Ledų gadyne milžiniškais gleizeriais, kaip archiologijos mokslas nurodo, uždare Columbia upės vaga, kuri ejo per Columbia Baseiną, ir nukreipė-privertė ją išgraužti sau naują vagą per kalnuotas vietas.

Desėtkus tūkstančių metų prieš ledų gadyne Columbia upė drėgino tą baseiną; ten lygumose augo žolės ir miškai. Iš puvenų, nuo kalnų atneštų nuoplovų susidėjo storas sluogsnis juodžemio.

Columbia baseine, kuris apima tarp 1,200,000-1,800,000 akierių derlingos žemės lygumų, šiandien bevertė (Pabaiga ant 4-to puslapio)

Senatorius Tom Connally, Senato Užsienio Reikalų Komiteto pirmininkas, stebi laiskus, kurie prisijūti jo komitetui reikalaujant, kad Neutralumo Aktas būtų atšauktas. Laškai ypač smarkiai padaugėjo kai naciai torpedavo Amerikos laivą "Kearny." Po to jie vėl kelis Amerikos laivus atakavo. Veikiausia jau mažai rasis tokių, kas nori palaikyti tą aktą, kuris draudžia prekybiam Ameriko laivam plaukti į tam tikras zonas ir apsiginkluoti.

GYVULIŲ ĮRANKIAI KOVOJE UŽ BŪVĮ

Pirmą kartą žemėje pasirodęs žmogus buvo, prasčiausiai apsiginklavęs, mažiausiai apsidraudęs iš visos gyvulių šeimos. Jis buvo nuogas ir teturėjo vienintelį ginklą—dvi rankas. Ir tas pačias silpnas. O gyvuliai—apsirūpinę visais reikalingais įrankiais apsiginti ir grobiui medžioti. Tai—aštrūs nagai, smailos iltys, ragai, snapai, žnyplės, geluonys ir tt.

Pagaliau daugis gyvulių įvairiais būdais keitė savo narius, žandikaulius, galūnes, kad su jų pagelba galėtų saviškai perdirbti žaliavas, kuriomis jie minta. O žmogus visio to nepergyveno. Jis buvo priverstas pasigaminti sau įrankius nepriklausomai nuo savo kūno dalių pobūdžio.

Kaip atrodė, žmogus, kuris išmoko naudotis ugnies palaime, taip pat turės ir dirbtinių įrankių monopolį. Tačiau, stebint gyvulių pa-pročius, galima surasti daug pavyzdžių, kada gyvulus, norėdamas atlikti tam tikrą uždavinį, naudojami gamtinės aplinkos daiktai. Taip sakant, griebiasi dirbtinių įrankių. Ir dažnai tie įrankiai panaudojami gana išmintingu bei išradingu būdu.

Kalbėdami apie žmogiskus įrankius ir jų pagėdžiotojus iš gyvulių pasaulio, aišku, pirmiausia turime aplankyti tuos gyvulus, kurie labiausiai panašūs į žmogų. Ryškiausiai lūdiūjimų rasi-me beždžionėse, kurios turi panašias rankas, kaip ir mes. Ir tomis rankomis jos dabar naudojami taip, kaip mes turėjome naudotis anksčiau.

Antropoidai, arba žmogbeždžionės, vartoja lazda tiems patiems tikslams, kaip ir žmogus: nukreisti nuo šakos vaisiams, pasiekti nutolusiam daiktui arba apsiginti nuo priešo.

Tačiau beždžionė tiktai tuo atveju pavarto lazda kaip ginklą, jei puolimo metu ji tą ginklą turės rankoje. Nebuvo pastebėta, kad beždžionė, numatydamas

grumtynes, išanksto pasirūpintų sau lazda. Tačiau, kai priešas puola, jį rankioja akmenis ir jais atsišauda, kaip tikras artileristas. Atogrąžų gyventojai, tingėdami kopti į lokosinių palmių viršūnę ir ten matydami įsirengusią beždžionę, pradedą nuo žemės svaidyti akmenimis. Beždžionė, atskaidama į priešo smūgius, raško kokosinius riešutus ir jais vaišina savo persekiotoją. Aišku, žmogui to ir te-reikia.

Akmuo beždžionės rankoje eina tas pačias pareigas, kokias ejo pirmykščio žmogaus rankoje. Žmogus ilgus amžius naudoja akmeniu, kaip dabar beždžionė tam daro, norėdama atidaryti kietą kokosinio riešuto kevalą.

Jeigu beždžionė atrado kirvį ir svaidydė, tai dramblys nuo senų laikų išmoko naudotis vėduokle ir saulės skėčiu. Tai du iš aplinkos pasiskolinti daiktai, kurie turėjo šiam milžinui papildyti organizmą netobulumus. Įkyriai vabzdžių puolamas, dramblys negali atsigin-ti savo uodega ir ausimis. Tada jis iš gamtos pasiskolina lapuotą šaką ir ja vėdina arba, išsirovęs medelį, apsi-barsto žemėmis, kurios krinta nuo šakų. O norėdamas apsiginti nuo karštų saulės spindulių, dramblys apsidengia pakaušį žolėmis arba medžių lapais.

Zaidų tvarystą žmogus savinasi kaip medicinos laimėjimą. Tačiau ir šioje srityje sutinkame beždžionių mokslą, kuris puikiai moka sustabdyti kraujopūdžius. Jie prie žaizdos pridėda žolų arba žemės, ir kraujas nustoja tekėjęs. Šie tvarystai daromi ne tiktais savais, bet ir kaimyno sužeistamai kome. Visa tai daroma labai atsargiai, ir nepastebima jokių atsitiktinumų. Gamtininkų mimimas vienas atsitikimas, kada beždžionė iš voties išcūlė pūlius.

Sios rūšies operacijose reikalinga labai jautri ranka arba kita organas, kurio būty atliekamas tvars-

tymas. Štai dėl ko panašius gabumus matome ir vienoje gyvulių grupėje, kad žymiai nutolusi nuo savo pirmtakinių, būtent, paukščiuose, o ypač viename jų atstove, kurio snapas pasižymi lankstumu ir plonumu. Tas paukštis—perkūno oželis (Scelopax gallinago).

Ne vienas medžiotojas bus pastebėjęs, jog pasitaiko oželių su aiškiais chirurginio gydymo pėdsakais. Toje kūno vietoje, kur būta žaizdos, matome priklota savo plunksnų, prisisunkusių sukrekėjusio kraujo. Taip pat meniškai žolių lapais perkūno oželis susitvarsto ir sunknesnis kūno sužalojimus, kur plunksnos per-dalais nelanksti medžiaga.

Bombardavimo metu pasižymi ir taurasis erelis (Aquila nobilis). Jo keistus medžioklės žygius pastebėjo ne vienas gamtininkas.

Erelis, besisukiodamas padangėse, tarp nagų laiko įspraudęs akmenį. Ir draisi akkos. Nors jo regėjimas ir labai išstobulėjęs, bet toliau kaip per du šimtus metrų jis nepastebi grobio. O ypač, kai pati auka, pajutusi savo mirtingį priešą, tuotuoju prisiploja prie žemės ir pasidaro sunkiai pastebima. Mat, daugmas žvėrelis savo spalva prisitaiko prie žemės spalvos.

Erelis tada iš nagų paleidžia akmenį. Dar atsiminkime, jog visa tai dedasi kalnuotose srityse. Nukritęs akmuo išjudina iš vietos kitus akmenis, ir tuo būdu kyla nemažas triukšmas. Žvėrelis dumia iš savo slėptuvės. O ereliui to ir tereikia. Tada jis pats puola auką.

Indonezijos upėse gyvena žuvis sagitarija, arba, kaip vietiniai žmonės ją vadina, spaudytoja. Tai gana ilga žuvis su penkiais tvirtais spūgliais nugaroje, didelėmis akimis, išpūstu pilvu ir plačiai išskelta burna.

Si žuvis, pamačiusi ant augalo nutūpusį arba skrendantį vabzdį, iškiša iš vandens galvą ir iš burnos smarkiai sviedžia vandens (Tęsa ant 4-to pusl.)

Napoleono Žygis į Maskvą ir iš Maskvos

Napoleonas sutelkęs 650,000 armija, susidedanti iš francūzų daugiausia, o paskui vokiečių, italų, lenkų ir kelių kitų tautybių, pradėjo karą su Rusija, kad "sunaukinti paskutinę Anglijos bazę Europoj."

Ties Kaunu per Nemuną Napoleonas persikėlė birželio 23 dieną 1812 metais. Iš Kauno įsai patraukė pro šiaurinę Vilniaus pusę į Švenčionius. Iš čia į Polocką.

Polocke įvyko pirmas su rusais susirėmimas. Rusai vengė nuostolingą susirėmimo. Delto kirte priešui smūgį pasitraukė į Nevelį, kur įvyko antras susirėmimas.

Iš Nevelio rusai pasitraukė į Smolenską. Čia jau įvyko ytin kruvinas susirėmimas. Abidvi pusės vien užmuštais neteko po 30,000 kariuvių. Mūsų pralaimėjo rusai. Jie pasitraukė Dorogobužo link, iš ten į Viazmą, į Gžacką ir į Borodiną.

Rusai nutarė Borodine kautis. Kautynės įvyko baisios. Abidvi pusės paklojo po 40,000 kariuvių. Mūsų pralaimėjo rusai pasitraukė į Maskvą. Maskva tada turėjo 300,000 gyventojų.

Napoleono kariuomenė nors mūsų ties Borodinu laimėjo, bet keli pirmesni susirėmimai, ilga kelionė, nuovargis, stoka maisto ir ligos—tą kariuomenę dviem trečdaliais sumažino. O juo toliau į Rusiją ejo, tuo daugiau tos armijos dalių reikėjo palikti administracinei pareigom okupuotose vietose.

Antrą dieną po Borodino mūsų Napoleonas suskaitė tik 95,000 kar. (100,000 buvo palikta Lenkijoje). Tai tiek jam buvo likę kariuvių iš tos didelės ir labai reikšmingos armijos, kuri jau buvo nugalejus veik visą Europą ir kurią daug kas skaitė "ne-nugalima armija."

Atsirėmęs dešinės rankos alkūne į balną Napoleonas pats savęs klausė: "Ar nieko nelaimėjęs dar! Tai kur mano armija?!"

Aštuntą dieną rugsėjo užkaramdavo karingsas imperatoriaus armija žygiuoti į Maskvą.

Rugsėjo 14 Napoleonas įėjo į Maskvą be pasipriešinimo. Rusai pasitraukė iš Maskvos diena prieš tai.

Maskvą Napoleonas rado tuščią, kaip po tvanui.

Rymodamas balne Napoleonas pats sau tarė: "Si tuštuma bloga lemia. Rusus aš suplikčiau kiekvieną sykį, kur tik su jais susirėmiau, bet kas iš to!"

Tą pačią naktį gaisrų liepsnomis švytelėjo Maskvos padangė. Maskva iš visų pusių, iš visų kerčių ėmė degti. Ir degė per daugelį dienų. Sudegė tūkstantčiai

namų ir įstaigų. Gaisrams vis labiau plečiantis, ir pats Napoleonas su kariuomene bėgo į Maskvos užmiestį.

Maskva visai pigiai parėjo Napoleonui, bet jėgų nėra ją išlaikyti.

Generolai ėmė raginti Napoleoną trauktis atgal.

Napoleonas vis laukė. Bet spalio 19 dieną, jau gerai spustelėjus šalčiams, davė įsakymą trauktis.

Gryžti Napoleonas manė kitu keliu. Per Jaroslavecą, per Ukrainą ir į Varšavą. Ukrainoj manė pasipiešti duonos.

Bet Jaroslavece rusai pasitikio bėgančius. Mūsų ir šiuo sykiu Napoleonas laimėjo. Kad išvengtų kito su rusais susirėmimo, Napoleonas pakeitė kelią kryptį. Dabar leidosi tuo pačiu keliu, kuriuo ejo į Maskvą.

Ties Smolensku jį vėl puolė rusai. Paskui ties Orsa ir vėl ties Borisovu. Ties Borisovu rusai sumušė Napoleoną dar sykį, nusivijo jo bėgančių kariuomenę į Vilnių, kur dar sykį suplikė.

Lapkričio 26 dieną Napoleono armija kėlėsi per Berėzinos upę. Nuskendo tūkstantčiai kariuvių. Gruodžio 13 likučiai "nenugalimos" armijos, gal 20,000 kariuvių, šiaip taip persikėlė per Nemuną ir traukė į Paryžių. Rusai toliau jų nesivijo.

H. Varguolis.

Stebėtini Užrašai Pavieskeliuose

Jei jums pasitaikytų važiuoti Utah valstijos vieškeliais 40 ar 50, ir jei tai bus dienos laikas, tai pastebėsite užrašus šale kelio, jog galite be baimės leisti po 60 mylių į valandą. Bet grįžtant tuom pačiu keliu po sumetos, tie patys užrašai perspės jus nevažiuoti greičiau kaip po 50 mylių į valandą.

Tos valstijos gyventojai su tuom "triksiu" jau apsi-prato ir jie nesistebi. Bet sveičiai patekus pirmą sykį į tą apelinę darosi stebėtina: Nejaugi jam pravažiavus užrašai buvo pakeisti?

Nieko panašaus. Užrašai kokie buvo jums nuvažiuojant, tokie tebėra ir dabar. Bet jie užrašyti speciale maliva. Prie naturalės šviesos jie rodo 60 mylių į valandą, o apšvietus automobilio lempa naktia, tematyte tik 50 mylių į valandą.

Tą išrado Utah valstijos inžinieriai, nes naktia ne-taip saugu važiuoti kaip diena. Delto kaip tik saulė nusileidžia ir pradeda temti, taip greitai numeris 60 persikeičia į 50.

—Keliaminkas.

GYVULIŲ ĮRANKIAI KOVOJE UŽ BŪVĮ

(Tąsa nuo pusl. 3)

lašą. Svedinys pataiko tiksliai į auką ir ją pritrenkia net per metrą toli.

Javos saloje ši šaulė taip išgarsėjusi, kad ją vietos žmonės dažnai laiko akvariumuose kaip pramogos daiktą. Vandenyje prismaigsto pagaliukų, kurių viršūnės iškastos virš baseino. Žiužrovai ant tų pagaliukų padeša muis ar kitą kūrį vabzdį. Žuvis tuojau išneria ir paleidžia taiklųjį svedinį. Tai puikus reginys publikai!

Vabzdžių pasaulyje geriausias šaulys—visiems pažįstamo skruzdžiūnėlio (Myrmeleon formicarius) višras. Smėlietuose dirvonėliuose, pušynuose pavasarį pastebėjus kelių centimetrų pločio duobėles. Duobėles dugne netrukus žiūrėsimė pūsmėnuliui išlenktus žandus. Tai vikšras laukia aukos. Duobėles krantuose poraus smėlio pylimėliai. Štai atžygiuoja skruzdė.

Vikšras jai paleidžia tokią smarkią smėlio grūdelių krušą, kad skruzdė apsvaigsta ir įkrinta į duobę. Vikšras tada savo čiulptuvais išsiurbia aukos vidurius. Svedžiūnėjį vikšro jėga glūdi spyruoklinėje galvoje. Tokiu tempu dirbdamas, vikšras greitai nusipeni ir virsta lėliuke.

Ir vėl tenka gyžyti prie akmens kaip įrankio, kurio vartojimas labai paplitęs gyvulių pasaulyje.

Nukeliaukime į Patagonijos niauruosius krantus, kuriuose didžiausiais būriais gyvena pingvinai. Tai paukščiai, kurie jau atrpato lakioti po orą ir vaikščioti sausuma. Jo trumpi sparnai apžėlę šiurkščiais žvynais ir visai netinka skraidyti.

Atėjus perėjimo laikui, pingvinų plunksnos išsiplečia ir atšoksta nuo kūno. Ir jis nebegali pasinerti po vandeniu. Artinantis šiam metui, pingvinas stengiasi daug lesti, kad kurį laiką galėtų apsieiti be maisto. Tačiau po kiek laiko skilvis pareikalauja savo duoklės. Pingvinas priverstas nerti į vandenį. Bet kaip?

Jis čia elgiasi lygiai taip, kaip perlų žvejai. Į gurklį prisikemša akmenėlių ir taip nusileidžia po vandeniu. O iškilęs į paviršų, akmenis išvemia.

Daugis vapsvų atsiskyrėlių rūšių deda kiaušinėlius į žemėje iškastus urvus. Į tuos kapčius paskum prineša maisto būsimiesiems vikšrams. Tačiau tėviški rūpesčiai tuo dar nesibaigia. Vapsva savo sandėlį stengiasi sklاندžiai uždaryti.

Kiekviena jų rūšis turi savo darbo metodus. Ir kas nuostabiau, kad toje kūrėje rūšyje atsiranda atskirų atstovų, kurie patys pritaiko darbo patobulinimus. Štai G. Wandas E. Peckhamas savo knygoje "On the Instincts and habits of the Solitary Wasps" (Apie vapsvų atsiskyrėlių instinktus ir papročius) pasakoja:

—Pripylusi į urvą iki žemės paviršiaus, ji (giminės ammophila urnaria vapsva) prisineša nemažą žemės ir, pasigriebusi į žiaunas akmenukų, juo tą žemę sulyginu. Mums šiuo vapsvos darbu dar besistebinti, ji padėjo akmenukų ir nuskrudė atnešti daugiau žemės. Nenorėdami praleisti menkiausios smulksenos, atsigulėme ir netrukus pastebėjome, kaip vapsva vėl pagriebė akmenuką. Ir su juo plakė žemę tol, kol ją visiškai sulyginu su aplinkine žeme.

Jaroje gyvena nedidelis melia giminės vėžys. Jis įdomus tuo, kad naudojami gyvaisiais įrankiais. Į savo didžiąsias žnyplės įsispraudinų, po akčiniją ir eina medžioti. Tai grynai genestėrio, amerikoniškio plėšiko, priemonės. Mat, akčinija iš savęs išleidžia mikroskopiskius siūlelius, vadinamus nematocitais, kurie pilni stipriai veikiančių nuodų. Kartais šie nuodai pakenkia net žmogui.

Koks klaukus vėžio žygis! Slenka į priekį iškėlęs lyg du revolverius ir, sutikęs auką, prikiša nuodingąsias akčinijas. Priešas tuojau suparaliojomas ir patenka vėžini į nasrus.

Tai tik trumpas įvairių gyvulių įrankių sąrašas, bet jau ir jis ryškiai parvaizduoja, kad ne tik žmogus naudojasi įrankiais. Ne šio straipsnelio tikslas buvo aiškinti, koks esminis skirtumas tarp žmogaus ir gyvulio įrankių.

P. A. ("Kultūra")

Grand Coulee Tvenkinys

(Tąsa nuo pusl. 3)

vieta, nes nėra vandensio, nėra lietaus ir niekas neauga.

Damo Pastatymas.

Federalė valdžia paskyrė dideles sumas pinigų: atsiuntė inžinierius pastatyti ant Columbia upės, prie Mason City miestelio, apie 40 mylių nuo Spokane, Wash., milžinišką damą ir didžiausią pasaulyje elektros stotį. Tvenkinui pamato prirengimui teko išrausti 25,000,000 kubiškų pėdų smėlio visokios žemės ir akmenų.

Tvenkinio išbudavojimui 15,000 tonų plieno visokių štangų, milijonai kubiškų pėdų žvyro ir cemento. Viso suvartoto 60,000,000 kubiškų pėdų žvyro, smėlio ir cemento. Tvenkinio aukštuma pačioj vėgyje 550 pėdų. Damui sulaukius už pastidarė 27 mylių ilgio ežeras. Damo abiejose pusėse statio elektros stotis. Kiekvienoj jų numatyta įdėta po 9 turbinas (kiekviena turbina suka dinamą-generatorių).

Vienas turbinas sukamas generatorius turi 250,000 arklių jėgą ir duos po 180,000 kilovatų elektros. Kaip darbas bus užbaigtas, tai veiks 18 turbinų ir bus pati didžiausia elektros įmonė pasaulyje.

Drėgninio Sistema.

Padarius milžinišką Grand Coulee damą duos vandensio pakankamai ne tik 18 turbinų, kurios turi kiekviena po 150,000 arklių jėgą, bet duos vandensio viso Columbia baseino drėgninimui.

Kaip jau pirmiau minėjau, tas šiandienis dykumų baseina, gerai drėgninamas iš Grand Coulee tvenkinio vandensio pavirs puikiais, derlingais laukiais.

Kaip tik bus pravesta drėgninimo kanalai (nustatyta darba baigti 1944 m.), tai tuoj pradės vanduo plaukti į 1,200,000 akierių žemės lygumas. Kai visas darbas pasibaigs, planas nurodo, tose vietose pasidarys dirbamos, derlingos žemės iki 1,800,000 akierių dėl 200,000 iki 400,000 žmonių.

Tenka pažymėti, kad Columbia baseine ir dabar gyvena žmonių ir yra farmų, bet tik mažą dalį gauna to derliaus, ką gaus (kaip nurodo ekspertas) įtaisius drėgninimo sistema.

Grand Coulee damo ir drėgninimo sistemos išbudavojimas lėšuos apie \$335,000,000.

M. A. Šeupis.

FLORENCE KNOBBE, kuri ištėkės už New Yorko Yangų beizbolės jauko pirmo beizmano John Sturm.

Douglas Fairbanks, Jr., atvykęs į New Yorką kalbėti Jau-nimo Bendram komiteto mitinge apsigynimo reikalams sutiktas Betty Cordoni, to komiteto narė. Douglas yra Hollywoodo aktorius.

KAS KLAUSO ĮSAKYMŲ IŠ SVETUR

"Amerikos lietuviai aiškiausioje daugumoje, išskyrus klausančius įsakymų iš svetur, nuširdus demokratai ir demokratijos draugai." (Tais rašo klerikalų "Amerika").

"Stalino stundiniai 'Laisvės' ir 'Vilnius' atbuose", rašo "Lietuvių žinios", Clevelando klerikalų laikraštelis.

Ir kiti lietuviški "patriotai", kaip susitara, niekad nerūdo faktais, dokumentais. Turėję sugauti kokį Stalino laiška, kur spjako, kaip mes, pažangiųjų lietuvių, turime ir galime "klausyti", kaip galime būti ištikimais" ir t.

Ar negalite sugriežti tokio laiško? O, jūs didžiagalviai! Tokias dideles "puodynes" nesiojate ant savo pečių, tai galite sugiežti viską padaryti. Juk net prezidento laiško Staliniui rasytų naciai sugavo ir paskelbė savotišką. (Beje, prezidentas spalį 10 d. spaudos konferencijai pasakė, kad jis turįs "hunch", kokiu būdu to laiško turinys pakliuvo naciams. Bet, sakė jis, "laiškas nebuvo skelbiamas per radijų Rusijos kariuomenėj karo lauke").

Jeigu nesugriežiate rašyto įsakymo, kurio mes turim klausyti, tai pagaukite radijo įsakymą. Jei ir to negalite pagauti, tai pagaukit kokį paštinį laiškelį arba dvasinį šventą, kuri nėra įsakymus mums per Atlantiką, paskui per jus vištų farmą, per jus karėtiną ir per redaktorių galvas.

Pagaukit kokį nors dokumentą ir parodykit visai Amerikai ir pasauliui ir pačiam Hitleriui, kuris jums laisvę ir utėlių naikintuvą davė Lietuvai.

Ne, jūs nerodot dokumentus tik prieš save! Tie dokumentai, tai korespondencijos iš Vokietijos. Tokios korespondencijos, kuriose giriami naciai, Hitleris, visa jo naujoji santvarka. Nors jau naciai panaikino net patį Lietuvos vardą, pavadinimą jų miestų tėvyne Oslando, vis tiek jūs juos giriate, o niekinate bolševikus ir mus, Amerikos lietuvius, kurie negalime mylėti Hitlerio ir jo naujų fašistų, nes žinome, kad jie iš principo yra kraviniausias žmonių pavergėjai, tatų naikintojai. Kaip jie išskirstė po Vokietiją milijonus čekų, lenkų, olandų, kad vergautų ir greičiau ištautų, taip dabar jie daro ir su jais mylimo Oslando lietuviais.

Kodėl jūs tapinate savo laikračiuose atsiųstus iš Vokietijos kablekramas - korespondencijas? Ar dėl to, kad jas parašo lietuviai, kaip daktaras Ancevičius ir kiti? Bet koki jie lietuviai? Kruvino Hitlerio bernai!

Jūs neklaustote Amerikos balso, nes tas balsas—prieš Hitlerį. Jūs klausot Hitlerio balso, taraujate lietuvių tautos stopintojai. Jūs negalite įtarti kitus kaip "klausančius įsakymų iš svetur." Jūs visi klerikalai, tautininkai ir socialistai klausote užsienyje esančio Lietuvos puikintojo, Oslando jkurėjo. O klerikalai dar klausote įsakymų iš ir Romos, iš Italijos.

Pats girėdėjau per radiją anų sekmandienį. Buvo beisholininkų gardė susirinkimas draugiškos vadinamos "Holy Name". Religiška draugija—luty neperblogai. Bet ji pataiko savo demonstraciją viešai padaryti prieš valdžius rinkimus. Ir kokis "excecencija" Shea (gal Fulton Shean?—Red.) iš Chicago sakė—ne pamokslą, bet pratimą. Išgarbino, kokia jų galybė, aukštybė. Visi politikėriai—taip buvo jaučiamas—klausydami tos prataltbos vos legalėje suvaldyt savo nervus iš laimės; kas būtų, jeigu jie už mane nebalsuotų?

Vėliaus kitas "dignitaras" perskaitė laiška iš Romos. Yes, iš Italijos. Tai va: įsakymas iš užsienio.

Komunistai turi ideją, kuri visoms šalims gera, ypač dėl to, kad žmoniškumui nieko nekemkia. Ta ideja juos ir vienija. Jiems nereikia įsakymų iš užsienio, nes ta ideja su visais principais yra tokia pat ir šiapus sienos.

Ne, ponėliai, ne jumi barškėti prieš komunistus, kad jie neva gauna įsakymus nuo Stalino. Jūs gaunat įsakymus iš Berlyno ir ir Romos ir patys tuos įsakymus paskelbiate viešai, tai ko jūs daugiau norite? Kodėl norite, kad Maskva įsakytų. To neulauksite! J. B.

GRAYLING, Mich. — Trijų šimtų svarų laukinis ožys puoė medžiotojo G. D. Swelerso automobilį. Ataka tęsėsi puvant. Automobilis sunkiai nukentėjo, bet ožys kovą pralaimėjo. Be puldamas automobilį įsai nusilaužė sprandą ir ten pat pastipio.

Jei pageidauji, kad ir tamsios kaimynas gautų teisingas žinias apie karą, užrašyk jam "Vilnį."

Paskutinis Priminimas Visiems Prieteliams

Jau visi žinote, kad spalį 25 ir 26 dienomis, tai yra, ši šeštadienį ir sekmadienį, bus specialus rinkimas parų už išlaivimą Earl Browderio. Taip pat žinote, kad tikslas yra surinkti du milijonų parų ir tuojais juos įteikti prezidentui Rooseveltui. Yra labai didelė viltis, kad gaves tokį didelį parų skaičių, prezidentas turės daryti žygius dėl išlaisvinimo Browderio.

Todėl be galo svarbu, kad visi laisvę mylinti geros valios lietuviai prisidėtų su darbu prie pasiekimo šito tikslo. Kiekvienas gautas parašas ant petičijos yra balsas už atidarymą kalėjimo durų. Visose kolonijose, visos kuopos yra gavusios petičijas rinkimui parų. Viršrinkai, susimildami, neaiškiai pas save už petičijų. Arba pas tuojau parinkite parų, arba gaukite kitus narius pasidaruoti.

Lai šitos dvi dienos, spalį 25 ir 26, bus mums visiems tikras rugiapūtė. Aplankykite žinomes, savo kaimynus, pažystantis, draugus stuhose ir paprašykite pasirašyti ant minėtos petičijos. Išaiškinkite kiekvienam, kam dar nežinai, kad pasirašymas ant petičijos žmogus nesuriša su jokia partija.

Blankas su parašais grąžinkite zemiau pasirašiusiam komitetui.

L.I.E.T. PILIECIŲ KOMITETAS.

J. Weiss, pirmininkas.

Adelė Pakalinski, vice-pirm.

Elsie Gasunienė, išidinkė.

A. Bimba, sekretorius.

46 Ten Eyck Str., Brooklyn, N. Y.

Telef. Republic 1538.

INTERNATIONAL LIQUOR CO. 6246-48 S. California Chicago, Ill.

Lietuvių didžiausias degtinės ir vyno sandėlis. Užlaiko geriausias amerikoniškas ir importuotą degtinę.

Reikalaukite mūsų tavernei Sunny Boy, 4 metų senumo, Kentucky degtinės. Turtinga, švelni ir labai puiki degtinė. Taipgi reikalaukite lietuviško Krupniko.

PARDUODAME TIKTAI TAVERNAMS Mūsų Valandos nuo 10 iki 5 Užsakymai išvejojami sekančią dieną.

FRANK VIZGARD

TO KEEP WELL-SLEEP WELL ON A Karpen

PIL-O-REST MATTRESS

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.

2310 W. Roosevelt Road Tel. Seely 8700-8732

SIMANO DAUKANTO DRAUGYSTĖ RENGIA 48-tą METINĮ KONCERTĄ ir Dviejų Veiksmų Komediją "AMERIKOS ŽENTAS" su Pirmyn Choru, vadovaujamu Chas. Steponavičiaus Nedėlioį, Spalio (Oct.) 26 Lietuvių Auditorijoje 3133 S. Halsted Street. Duryš atvėros 5 val. Programas pinksutiniai B val. Bus dovany prie įžangos tikieto Įžanga 75c

Detroito Kolumna

Pereitį savaitę suėjo šimtas metų nuo įsteigimo viešų mokyklų (public schools) Detroito.

Tada pradėjo ty mokyklų steigimo reikėjo dviejų tūkstančių dolerių biudžetui. Na, o dabar reikia jau milijonų dolerių metams palaikyti mokyklų.

Viešose mokyklose dabar mokinais 246,000 mokinų, šias sukakmus apvalkščiojo mokyklų viršininkai ir tuli meste viršininkai.

Kaip faktai parodo, tai didelis progresas apvėstis skyrūje padarytas. O tai todėl taip aukštai pakilo, kad viešos mokyklos yra atskirtos nuo tikybos. Žinomas, automobilių industrija yra sverbiausias faktorium žmonių skaitlinės priaugimo. Bet tose valstybėse, kur mokyklos rindasi tikėjimo kontrolėje, ten progreso kaip ir nėra. Pavyzdžiui, Ispanijos mokyklos visą laiką buvo Romos katalikų bažnyčios rankose.

Detroitiečiai neatsilikame su gelbėjimu Sovietų Sąjungos laudies, kuri veda apsigynimo karą. ALK vietinis skyrius buvo surengęs prakalbą tikslu,

kad pagelbėjus Sovietų Sąjungai nors medikaliuose skyriuose. Ir štai, nors žmonių buvo vidutinai prakalbuse, bet aukų suaukautu apie du šimtai dolerių! Taipgi musu Moterų Pažangos Klubas surengė grybų vakariene tam pačiam tikslui. Vakariene buvo skaitlingiausia iš visų buvusių vakarienių.

Draugės buvo nusitarę, kad aukų nerinkiti to vakarienei. Bet atsirado atsilankiusių, kurie reikalavė reikalavo aukų rinkiti. Draugės tada sutiko su jų reikalavimu. Pasekmės bus geros. Man pranešė, kad aukų sudėjo šimtų dolerių. Na, o pelno irgi tiks pusėtinai. Gal ir vėl bus pora šimtų.

Ot, tai mus lietuvių pritarimas ir užjautimas Sovietų Sąjungos laudžiai.

Bet taip ir turi būti, o ne kitaip. Butinai reikia kiekvienam geros širdies žmogui gelbėti užpultuosius.

Net musų šalies prez. Rooseveltas pasakė, kad hitlerizmą reikia sunaikinti kaip "barskančią gyvatę".

Toj vakarienej turėjome ir svečių. Jų tarpe buvo ir drg. Jonikienė iš Chicago. Bet ji mus visus pažysta, o mes jų, nes buvo musų miesto gyventoja per

daug metų. Ji čionai buvo visuomet pirmose eilėse judėjime.

Vakarieniaujant prie kiekvieno stalo buvo ir trumpų prakalbėlių. Kalbėjo: Krakaitienė, Jonikienė, Jočionis, Alvinas, Dr. Palevičius ir dar tula draugė, rodosi, iš Saginaw, kurios pravarėdė nenugirdau.

Vakariene buvo labai skani. Ji susidėjo iš grybų, košelenos, na ir iš dar smulkesnių skanumynų. Gabios musų tos gspadinės. Joims ačiu už jų darbą.

Beje, bučiau pamiršęs. Porą dienų prieš vakariene Moterų Klubas turėjo susirinkimą, kuriame iš išdo paaukavo \$10 Ispanijos kovotojams.

Ir moterų klubas padavė mums pažangos klubui.

Jau musų vajininkai pradeda išjudinti j darbą. Puikiai pasirodė draugė Šmitreivičienė. Ši draugė jau ne jaunoilė tame darbe. Ji per daugelį vajų darbavosi visu smarkumu. Pasekmės visomet turėdavo geras.

Aš esu tikras, kad ji šiame vajuje užims pirmą vietą detroitiečių tarpe. Ji man sakė, kad virš 14 prenumeratorių gavusi. Tarpe ty prenumeratorių 4 metinus, naujus.

Bet aš ir kiti laukiame draugo Vasiliausko pasirodant su prenumeratoriais. Jis visuomet užimdavo pirmą vietą vajininkų tarpe Detroito. Esu įsitikinęs, kad jis gerai pasirodys ir šiais metais. Butinai reikėtų pasirodyti šiame vajuje ir drg. Gugul. Drauge Gugul, dar atrodo gerai, nepasiduook jaunesniems. Pasirodyk ką gali.

LLD nariai butinai turime susirūpinti savo duoklių užsimokėjimu. Jau tik pora mėnesių liko šių metų. Atlikim savo pareigą kaip nariai apšvietos organizacijos.

Michigano apskritis rengia maršrutą. Kalbėtojum yra apsiėmęs visų progresyvių lietuvių mylimas žmogus. Jis visą savo gyvenimą pašventęs darbininkų švietimui. Juomi yra draugas, Vincas Andriulis.

Prakalbose visi butinai turime atsilankyti. Ten išgirsime ne tik apie LLD reikalus, bet ir iš vėliausių įvykių pasuly.

Pamąstant apie LLD 52 kuopą, man tuojais mintis atėjo į galvą, kad perreiktis metais netekome vieno iš gabiausių tos kuopos organizatorių. Tai velionio Jono Barono. Jis perreiktam vajuje gavo daugiausia narių už kitus organizatorius. Rodosi, gavo arti 60 naujų narių 52 kp.

Neišnyks jo atliktas darbas organizacijos istorijoje.

Ot, kad mes turėtume daugiau tokių organizatorių, kaip buvo Jonas Baronas, tai būtų kuo pasidžiaugti.

Geriausiai mes pagerbime Jono Barono darbą, tai užsimokėdami savas duokles šiais metais. Visi nariai, kuriuos Jonas prašė, užsimokėkite savas duokles, tuomi įvertinsite jo darbą.

ALK vietinio skyriaus ir kitų Michigano kolonijų konferencija tuojais įvyks. Spaudoj jau tilpo atsisaikimas ir nurodymai. Tik dabar reikia prisidėti prie to taip svarbaus darbo.

Pašizmas susijungė visose šalyse. Jam vadovauja Vokietijos hitlerininkai. Dabar eina kruvina kova, kurioje žuva milijonai jaunų vyrų, kad tik apgynus demokratines šalis, kuriose darbininkai yra iškovoję sau žmoniškesnes teises gyveniti. Tomis salimis yra Jungtinės Valstijos, Britantija, Sovietų Sąjunga ir Kinija.

Didžiausių ir atsakomungiausių kovą veda Sovietų Sąjunga. Sovietų Randonjų Armija ir liaudis taip kovoją prieš fašizmo gaujas, kad niekuomet jokia kita tula nekovojo. Ji kovodama laikosi taip tvirtai ir taip ilgai, kad net didžiausi kariuomenės viršininkai Jungtinių Valstijų ir Britantijos negalėjo suprasti ir žinoti jų galios. O

"Vilnies" Vajus

PRASIDĖJO SU PIRMA DIENA SPALIO IR TĖSIS IKI PIRMAI DIENAI GRUODŽIO

KODEL?

Kad padvigubinti dienraščio "Vilnies" skaitytojų skaičių!

KAIP TĄ ATSIEKTI?

Su pagelba visų senųjų dienraščio skaitytojų, buvusių ir naujų vajininkų, visų pažangiųjų organizacijų narių!

AR SUNKU BŪS PASIEKTI TIKSLAS?

Padvigubinti "Vilnies" tiražą negali būti sunku, jei imsimsi sekamus faktus:

1. Kurie skaitote 'Vilni' nuo jos įsikūrimo, per suvirš dvidešimt metų, persitikrinkite, jog be pažangaus dienraščio tiesiog negalėtumėt gyventi. Jei "Vilnis" patinka jums, tai ji patiks ir jūsų kaimynams, pažystamiems, kada jie gaus progą su ja susipažinti. Štai neišsemiamas šaltinis naujų skaitytojų!

2. Kai visas demokratinis pasaulis nusistatęs prieš fašizmą, kada eina žiauriausias žmonijos istorijoje karas tarpe tamšiųjų fašizmo jėgų ir civilizacijos, juk kiekvienas sveikai maštąs žmogus nori gauti greičiausias ir teisingiausias žinias. "Vilnis" jau per virš 20 metų įrodė, jog perdavimas skubių ir teisingų žinių yra pareiga gero dienraščio. Kurie ikišiol pasitenkino kitais laikraščiais, pamatę skirtumą 'Vilny' pasilikis jos skaitytojais ant visados. Tai kitas šaltinis naujų skaitytojų.

3. Mes esame įsitikinę, kad kiekvienas "Vilnies" skaitytojas, kiekvienas pažangus, demokratiniai nusiteikęs lietuvis, pagelbės šiame vajuje pakalbinti savo pažystamus užsiprenumeruoti "Vilni". Jei praėjusiais vajais nekurie vajininkai gavo po dešėtkus naujų skaitytojų, tai ar galima sakyti, jog vienas skaitytojas yra sunku gauti? Jei didžiūma skaitytojų gaus bent po vieną naują, pridėjus smarkiuosius vajininkus, lengvai padvigubinsime "Vilnies" tiražą.

LENGVATOS NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Laikė šio vajuas metinė "Vilnies" prumerata naujiem skaitytojams tik \$5.50; pusei metų—\$3.00. Chicagoje: metams \$7.50; pusei metų—\$4. Kurijų prumerata baigiasi ir atsinajinsite laikė vajuas, gausite dovanų knygą. Seniems skaitytojams prumeratos kaina: Chicagoje metams \$8.00; pusei metų—\$4.25. Visur kitur Jungtinėse Valstijose: metams \$6; pusei metų—\$3.25.

DOVANOS VAJININKAMS IR SKAITYTOJAMS:

Už 500 Punktų \$10 ir Proporcionaliai Aukštyn; Pavyzdžiui, Vajininkas, Pasiekęs 5,000 Punktų, Gaus \$100; 10,000 Punktų—\$200

SPECIALĖS DOVANOS:

Už 20 Naujų Metinių Skaitytojų Dovana \$10 ir Proporcionaliai Aukštyn

Seniem Skaitytojams Dovanos—Viena Iš Šių Knygų Pasirenkant:

1. Kėllas j Naują Gyvenimą A. Bimbos	7. Janonio Raštai
2. "Vilnies" Kalendorius 1942 metam	8. Pajauta, Istoriskās Romanas
3. Lietuva Vokiečių Okupacijos Metu (pereinam kare) V. Kapsuko-Mickevičiaus	Sulietuvių Jėnas Montvila
4. Naujoji Lietuva A. Bimbos	9. Zinynas J. Laukio
5. Motina Maksimo Gorkio	10. Alkoholis ir Spiritiniai Gėralai
6. Moteris ir Socializmas August Bebel	Dr. J. J. Kaskianėaus
	11. Proletarinė Poezija V. Fričė
	12. Rusijos Istorija M. Pokrovskio

"VILNIS"

3116 S. Halsted Street

Chicago, Illinois

Progress Krautuvės

9-tas METINIS RUDENINIS DIDIS IŠPARDAVIMAS

ir Paroda Naujasių Namam Reikmenų
Skaitlings Pasirinkimas!—Nepalyginami Bargenai!
Lengvos Sėlygos!—Dovanos su Kiekvienu Pirkiniu!

\$85 vertės 2-jų dalių naujos mados Parlor Setai— \$59.50	\$90.00 riešuto medžio 3 dalių Miegamųjų Kambarių Setai— \$59.75
\$55 parceluoti, pilnos mierso Gesiniai Pečiai— \$39.75	1942 metų Zenith Radžiai— \$18.95
\$5.00 vertės 9 x 12 pėdų Gražios Kljjonkės— \$3.49	\$55.00 vertės chromium 5-kių dalių Breakfast Setai— \$37.75
\$5.00 gražios, naujos mados Plieninės Lovos— \$3.55	\$17.50 Springsiniai Matrasai— \$10.95
\$60.00 vertės 5-kių kambarių Sildytuvai— \$39.95	\$69 Aliejiniai Sildytuvai— \$37.50
\$3.50 šiltos, gražios Kaldros— \$1.95	\$185 Kombinuoti Pečiai, po \$119.50

Šimtai Kitų Panasių Bargenų—Lengvais Išmokėjimais
Didelė Nuolaida už Senus Baldus
Šis Pasiūlymas Yra Geras Tik Vieną Savaitę
Pasinaudokite Šiomis Mažomis Kainomis Dabar

PROGRESS FURNITURE CO.
3222-24-26 So. Halsted Street
Prie 32-ros Gatvės

(Tęsa ant 7-to pusl.)

IŠ KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Torontiečiai Rengiasi Prie Plaus Veikimo.

TORONTO.—Masiniame susirinkime išrinktas naujas Komitetas Veikimui Prieš Hitlerizmą turėjo skandiningai vakare savo posėdį ir jame plačiai aptarė tolesnį veikimą. Po šios dalyvavo viso 11 senų ir naujų komiteto narių, visiems bendrai ir draugiškai svarstant komiteto reikalus.

Pačių pirmųjų klausimų stovėjo komiteto susitarimas. Perrašyta nauja komiteto valdyba, į kurią dabar įeina: pirmininkas V. Jusaitis, sekretorius Z. Janauskas, išdėminkė L. Martienė, kontroleriai ir valdybos nariai J. Barčas ir A. Daukantas.

Tolimesniu komiteto sutvirtinimui turata kreiptis į draugijas, kurios turi savo atstovus, kurios turi savo atstovus, kad jos tuos delegatus naujai parpatrintų, arba naujus išrinktų. Taipgi turata kreiptis į Bangos Choro kvietimą jį stoti į aktyvų veikimą išrenkant savo atstovus į komitetą.

Ateities veikimui planą darant buvo plačiai pasikalbėta ir vienbalsiai nutarta, kuo daugiau ruošti masinių susirinkimų ir diskusijų visais būgamaus klausimais, kurie susiduria veikime prieš hitlerizmą. Vieną iš tokių susirinkimų turata šaukti šio mėnesio 26 d., pietmedienį, antrą valandą po sekutę. Tame susirinkime bus pristatyti bent du geri kalbėtojai, kurie kalbės svarbiausiais visuomeniniais klausimais. Po jų kalbų seks laisvas klausimų stymas ir jų aiškinimas.

Komitetas savo tikslu turi pasistatęs: veikti visais galimais būdais pagelbėjimui Kanados vyriausybės žygių "kare prieš nazių Vokietiją; veikti už vieningą ir tvirtą Sovietų Sąjungos-Britanijos-Jungtinių Valstijų frontą; už Churchillio-Roosevelto deklaraciją. Tuos klausimus, kaip masinio susirinkimo kalbėtojai nurodė, komitetas deda pagrindu savo veikimui. Taipgi komiteto uždaviniai yra veikti prieš Hitlerio propagandą vedamą lietuvių tarpe ir bendrą hitlerizmą, kur tik jis pasireiškia.

Šiandien pasaulis kenčia nuo Hitlerio įsigalėjimo. Lietuva ir kitos tautos pergvena didžiausius vargus, persekiojimą ir pavergimą. Tik Hitlerio jėgų sumušimas gali paliausuoti tas pavergtas tautas. Tik Hitlerio sumušimas gali pabaigti šis darbinininkų žudynes. Todėl veikimas už Hitlerio ir jo ašies sumušimą, veikimas prieš hit-

lerizmą yra visų bendras reikalas, visų dorų žmonių bendras troškimas.

Todėl tai, komitetas tikisi turėti savo veikime gero pasisekimo ir visų Toronto lietuvių širdingą pritarimą.

DAUGIAU DRAUGIŲ STOJA Į KOMITETĄ PRIEŠ HITLERIZMĄ.

MONTREAL.—Spaūjų 12 d. Vytauto Klube įvyko Sv. Jono ir Kazimiero Savišalpos Draugijos mėnesinis susirinkimas. Apsvarstius draugijos reikalus, buvo išduoti raportas kas dėl vienybės su Vytauto Klubo Pašalpine Draugija. Iš raportų paaiškėjo, kad bus sunku kazi-meričiams tokią vienybę atsiekti.

Baigiantis susirinkimui buvo leista delegatams nuo Komiteto prieš Hitlerio agresiją padaryti atsikreipimą į draugijos narius dėl išrinkimo delegatų į minimą Komitetą. Drg. B. Kvietinskui apibūdinus Komiteto uždavio ir jo užsibrėžtus planus veikimui, po trumpų diskusijų, draugija atstovais į minimą Komitetą išrinko drg. Sabecką ir drg. Dulauską.

Kaip teko patirti, tai ir Vytauto Klubas prisidės prie to kilnaus darbo, kurį yra užsibrėžęs Komitetas, išrenkant savo atstovus į Komitetą ir tuo padės ištiesi pagalbos ranką nukentėjusiems nuo Hitlerio agresijos broliams ir sesėms užjūryje.

Bravo už tai kazi-meričiams ir klubiečiams, kad visi bendrai stoja prieš šį tautų naikintojų ir žmonių žudytojų Hitlerį.

J. Hollingworth su žmona ir sūnum apeleido ligoninę gavę užtikrinimą, kad jų mergaitė Pamela, 5 metų, kuri buvo dingus miške ir ligai neruasta, bus sveika. Jos sveikata nepažeista pavojingai. Ji buvo pakalydus 8 dienas, pagalios pati atsirado.

DAKTARŲ SUVAŽIAVIMAS NEĮVYKO

Pennsylvanijos valstybės Medicinalinės Draugijos 91-asis metinis suvažiavimas nesena turėjo įvykti Pittsburghe. Bet neįvyko. Šešių didžiųjų hotelių darbininkai susistreikavo. Del to daktarų suvažiavimas šiais metais neįvyko.

Vieno daktaro moteris rašo Pittsburgho daktarų Bulletin'e: "Būsimi programai buvo išleisti, puikūs valgiai buvo suplanuoti su dailių kvietimų dekoracijomis...; atsizėmėję kalbėtojai buvo pakviesti; valstybės ir šalies moterų Auxilliary (pagelbinų) draugijų viršininkės rinkosi čionai tvarkyti planus... ir didis balius turėjo užbaigti trijų dienų darbą ir žaidimą. Bet tiksliai suplanuoti konvencija niekad neįvyko..."

Toliau toji ponitė Jane C. Murray) prozaiškai poetizuodama, tą "keletą" (streikių) stato į gilų su keletu istoriškų asmenų, kurie padarė didelius darbus, gerus darbus žmonijai. "Taip per istorijos puslapį keletas yra nusprendę daugelio likimą. Vienas žmogus iš sauso ir akmenuotos žemės, nežinomo Romos protektorato, skelbė naują filozofiją tikėjimo, vilties ir meilės; jo tas mokslas sugriovė galingą imperiją ir įstatė į spėką tokią sąjudį, kuris turėjo pakelti žmogų iš žemumo į aukštąjį brolybės dirvą. Spaustuvininkas kartą netyčia

vaikūninkas, kuris valdė elevatorių, mergina, kuri tvarkė miegamąjį kambarį, virėja, kuri rengė valgius ir veiteris, kuris nešė valgius į stalą—jie visi pasakė: "Mes nedirsimė, kol mums nemokės geriau..." Teko pranešt 9,500 gydytojų, kad Valstybės Medicinalinės Draugijos 91-asis suvažiavimas neįvyko, o taip pat neįvyko ir 17-tas Moterų Auxilliary suvažiavimas. Ant keleto rymoja daugelio likimas."

žal hitleristinės įtakos, nes tūli laikraščiai netgi atvirai deda Hitlerio agento nacinę propagandą. Prakalbos šiuo momentu labai svarbios. Prakalbose paaiškės daugelis dalykų, kurie šiaip jau sunku kiekvienam suprasti vien iš skaitymo spaudos. Dabar ir žmonės labai suįdominti įvykiais, tai daugiau lankosi į prakalbas. Visos LLD kuopos dešimtam apskirtyje ruoškites prie prakalbų. Aldietis.

metė išdrožtą raidę į viedrą raulo, o knomet jis ją išėmė, jam atsirado nauja mintis ir jis davė pasauliui pirmąjį spaudos presą."

Ir taip čia dar keletas, kuriuos čia tik trumpai paminėsiu, arba ir įvardysiu (rašytoja vardą neminėjo).

Genevoje gyvenęs mažas žmogus, stengėsi žmogaus nemirgį sielą sutalykt su dievišku planu (tai Kalyvnas); iš to gimė naujoji haivė, kuri pagalios pilnai pražydo naujojo pasaulio žemėj.

Išalkus, nudriskus, sušalus armija apylinkėje Valley Forge, bet vienas žmogus (Washington) su savo užsispyrimu ir tikėjimu išgelbėjo tautą. Apvienijusi siela (Lincoln) pabriežė trijų minutų prakalbą ant seno koperto kitos pusės ir pasakė jį atidarant tautos šventovę. Tosios mintys tapo demokratijos sargybos įžodžiais.

Ir taip toliau. Užbaigia vienu gydytoju, "mažu skotu", kuris Kentucky valstybėje padarė pirmąjį vidurių operaciją, "kuomet rūsti minia garsino jam alint gyvybę."

Nors ta rašytoja dievota, bet kažin ką jai pasakytų juodšimtiški dievečiai, pelno gartinioji, jeigu jiems pavyktų ir kuomet pavyktų sutriusinti valgių tų "kelių" darbininkų streikių?

Daktarai, turbūt, jau turi idėją, kad vertėtų dėtis į uniją, taip, kaip darbininkai daro. Jų organizacijos vis norima paversti trūstais ir hausti pagal Shermano prieštrustinį įstatymą. Daktarai oficialiai savo Bulletinu, nurodydami, kad darbininkų unijas aukšė, teismas išteisino nuo trūsto vardo, rašo: "Žinoma, jų (unijų) nariai skaičiuojama milijonais ir daugiausiai hausuoja en bloc, kuomet 116,000 Amerikos Medicinalinės Asociacijos narių pasilieka individualiais."

Išrodo, kad čia yra mintis, jog geriau būtų tapus unijistais.

Bet da svarbesnis dalykas privers daktarus kurti savo darbo uniją. Privatinė praktika, kuri daro juos individualistais, kasmet žymiai mažėja, nyksta, daktarai tampa tai dirbtuvių, fabriky samdininkais, tai ligoninių trūsto darbininkais, jų išnaudojimas vis didėja ir didėja. Kiekvienos ligoninės kompanija tik kelis gudrus daktarus vadus teįsileidžia į savo biznerišką tarpą; tokiems tai gerai. Visi kompanai gauta po penkis, šešis tūkstaciūns arba daugiau metinės algos ir da turi, jei nori, pinigųgiu privatinę praktiką.

Ne taip yra samdininkams daktarams. Del to jiems reikėčiais šmėkštelia darbininkiškos unijos idėja.

J. Baltrušaitis.

Kaip Daktaras Parašė JUSU RECEPTAS

Svarbiausiu dalyku jūsų gyvenime yra receptas. Jūs negalite atsiduoti tikimui... ant maudomamo materiole ir po sušalymo. Mes didžiausiamis galėdami pasakyt, kad receptų išpildymas yra svarbiausia dalyki mūsų bienu. Valstus sušaiso tik laimiuoti, registruoti ir prityre pharmacistai. Materiolas ir chemikalai yra naudojami vienai iš geriausių. Pazarai dvejopa patikrinimo sistema: garantuojama skuratumas, kurios būtų galima pasitikėti. Lektite mūsų išpildyti jūsų senkanti recepta.

UNION DRUG CO.
35th & S. Halsted St.
Chicago Ill.

RENGKITĖS PRAKALBŲ MARŠRUTUI

Liet. Literatūros Draugijos 10-tas Apskritis turės prakalbų maršrūtą nuo lapkričio 8 dienos iki lapkričio 16 dienos.

Kalbės vienas "Vilnius" štabo—L. Prūseika ar V. Andrusis. Abudu jie jau geras laikas visam apskirtyje nėra maršrutavę.

Prakalbos prasidės Grand Rapids ir eis sekamai:

- Lapkričio 8 ir 9 d., Grand Rapids.
- Lapkričio 10, Muskegan.
- Lapkričio 11, Hart.
- Lapkričio 12 ir 13, Scottville ir Custer farmerių srityj.
- Lapkričio 14, Saginaw.
- Lapkričio 15 ir 16, De-

troite.

Kuopos malonės įsitėmyti šį pranešimą ir tuojau rengtis prakalom nužymėtose dieneose. Del daugiau informacijų kreipkitės į apskričio valdybą sekamu adresu: 8049 Whitecomb, Detroit, Mich.

Plakatus galite siųsti spausdinti į "Vilnius" spaustuvę. Kalbėtojaus vardą jie uždės sužinojė.

Momentas labai svarbus, Europoje siaučia nuožmus karas. Mūsų šalies gyvenimas tuo paliestas. Mūsų šalies laisvė ir gerovė priklauso nuo hitlerizmo sumušimo. Tarp lietuvių yra nama-

"VILNIES" RUDENINIS KONCERTAS

NEDELIOJ, LAPKRIČIO-NOV. 16

Pradžia 3:30 Valandą Popiet

MACK AND BOB

Programą pildys garsūs iš WLS radijo stoties muzikai ir dainininkai — Mack ir Bob, abu neregijai; taipgi lietuvių chorai ir dainininkai. Greitai bus paskelbta jų visų vardai.

SOKOL SVET.

2343 So. Kedzie Ave.

Tuoju išgykit įžangos bilietus. Iš anksto 85c, prie durų bus \$81.10. Bilietus galite gauti "Vilnius" raštinėj ir pas platintojus.

LIETUVIŲ KULTŪROS RATELIO CHORAS

Stato Scenoj Trijų Veiksmų Komediją

'Moterim Neišsimeluosi'

SEKMA., SPALIO - OCT. 26

SOKOL HALL

2345 S. Kedzie Avenue

DAINUCOS LIETUVIŲ KULTŪROS RATELIO CHORAS

Vadovaujamas D. Yuden

Svetainė atsidarys nuo 3:30 Po Pietų

Vaidinimas Prasidės Nuo 4

SOKIAM GROS BATUCIO ORKESTRAS

Įžanga, su Defense Tax, 55c

Bus juokų iki ašarų

Užkvičia Lietuvių Kultūros Ratelio Choras.

NANCY RAMON
Motinos Rolėj

VLADAS RAILA
Uošvio Rolėj

Keliauja į Piet. Ameriką

Domininkas (Dan) Kuraitis

Gerai žinomi keliautojai, Domininkas Kuraitis ir žmona, ši sezoną keliauja į Pietų Ameriką, kur aplankys ten gyvenančius lietuvius. Jisai atliks kelionę "cruising" laivu "Brazil", kuriuo išplauks iš New Yorko aplankys visą eilę Vakarų Indijos salų Karibų jūroje ir Pietų Amerikos kraštus. Svarbiausias jų kelionės tikslas yra pamatyti Rio de Janeiro ir Buenos Aires miestus, kur gyvena didelis

skaičius lietuvių. P-š Kuraitis daro dideles keliones reguliariai kas metai nuo 1934 m.: Su Buicku išvažinėjo visą Lietuvą ir ykusiai aprašė kelionės išpuščius straipsniuose "Lietuvon su Buicku." Sekančiais metais apkelavo Floridą ir Kubos salą. 1936 metais nuraikė į Yellowstone Parką, iš ten į Seattle, Wash., ir Paifikio pajūriū nuyko iki Meksikos. Taipgi aplankė garsią Catalina salą ir grįžo per Boulder Dam, Grand Canyon, Pike's Peak ir Salt Lake City.

1937 m. p. Kuraitis pašventė Kanadai, aplankė visus svarbesnes vietas ir ekskursinū laivū iš Montreal nuyko aplankyti ir Newfoundland salą. 1938 m. vėl nutraukė Buickū į Lietuvą ir išvažinėjo septynias kitas Europos valstybes, neaplenkdamas nei Rymo su Vatikanu. 1939 metais skersai ir išilgai važinėjo po jdomių Meksikos valstybę ir praleido daug laiko jos gražioj sostinėj, Mexico City.

1940 metais būtume radę p. Kuraitį Bahamas salose, kurių gubernatorium dabar yra buvęs Anglijos karalius. Naujoji kelionė į Pietų Ameriką bus ypatingai jdomi, nes tai "antroji pusė pasaulio," apie kurią mes pažyginamai mažai težinom, nors dažnai apie ją girdime. Ten gyvena lotynų tautų žmonės, daugiausiai ispanai, portugalai ir italai. Jų papročiai žymiai skiriasi nuo mūsų, ypač kalėdinės apeigos, kurias p. Kuraitiū teks ten praleisti. Jis išplaukia iš New Yorko gruodžio 5-tą ir užtruks kelionėj iki Buenos Aires, Argentinos, 18-ką dienų.

Linkime jam kuogeriausios, kuosmagiausios kelionės, ir žinome, kad ir šį kartą jis parsiveš glėbį jdomių išpuščių, kurie bus jdomu išgirsti mums Chicago "pelečms." "Pelė."

ZUVU DU CHICAGIECIAI

Du nepažystami chicagiečiai trokariai sudėgė trokė netoli Columbia City, Ind. Jiedu sustojo pakelyj pagelbėti automobilistam, kurių mašinos susidaužė, o tuom tarpu kitas iš užpakalio smogė ir uždėgė trok. Trokas priklausė Budreck Truck Lines kompanijai, 3135 S. Racine.

ROSELANDO CHORAS MOTERŲ PRAKALBOSE

Agnes Kenstavičienė

Roselando Lietuvių Moterų Choras, po vadovybė A. Kenstavičienės, šiomis dienomis dirba viršlanki, kad prisirengus gražiai atlikti savo dalį programos moterų jubiliejinėse prakalbose, spalio 29 d. Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted st.

Prie puikaus koncerto, kurį išpildys trys moterų chorai, turėsime vieną iš geriausių kalbėtojų, drg. K. Petrikienė, iš Brooklyn, N. Y. Antra kalbės mūsų vietinė visiem žinoma draugė O. Remeikienė.

Visi ir visos rengikmės dalyvauti. Šiomis dienomis prakalbos yra nevien prakalpos toj žodžio prasmei, bet kartu ir mūsų mitingai, kuriuose mes pareiškiamo savo nusistatymą šalies reikalų vedime. Karo klausimas turi apėiti mus visus ir be alaidos mes turime rūpintis, kad tuom klausimu mes (ininkamai) vestume savo darbus. Būkime visi prakalbose.

Rengimo Komisija.

Bridgeporto Naujienos

Šmetet mūsų apielinkė žymiai gražėja ir biznis plečias, ir pamaži ant Halsted gatvės. Nors ir pamaži, bet daroma progresas gražinime namų ir krautuvių bei plėtimas paties biznio.

Pav., J. Budrikas rakandų liznų gražiai plečias. Naujų didelių krautuvių atidarė, o tai prisideda prie šios apielinkės įvertinimo.

Štai pastaromis dienomis atsikėcė naujas biznieriūs "Frank the Tailor," 3255 S. Halsted St. Tai bus kailių, drabužių taisymo ir valymo ir naujų drabužių siuvimo biznis.

Kitas naujas biznieriūs, tai Frank Del Russo, po num. 3218 So. Halsted St., kuris užsiima supirkimū ir pardavimū rakandų.

Šioj apielinkėj daugiau, kaip kitur daugėja bizniai ir tuomi pati apielinkė gražėja ir kyba. Reporteris.

ŠOKDAMA NUSILAUŽE KOJĄ

Bešokdama valeč vienoj smuklėj parpuolė ir nusilaužė koją Miss H. Miller, 6957 Indiana avenue.

Nuteisė, bet Paleido

Anų dieną Joe Montana nuteistas nuo 10 iki 14 metų kalčė už kėsinimūsi nužudyt žmogų. Vakar 11 nuteisiojo draugų kartu sudėjo \$30,000 vertės nuosavybių ir išėmė po kaučija iki apeliacijai.

Prieš prasidėsiant bylai vyriausias liūdininkas ir kaltinamojo pašauktas Frank Zito norėjo atsiskaiti liudyti prieš Montaną, nes jam grasinū nužudyt jo žmoną.

Phone Canal 9585
WEST SIDE HOTEL
2435 S. Leavitt Street
CHICAGO, ILL.

Kambariai Rendavimui Dienai arba Savaitėi. Sveikime Rendavimui Vestuvims. Šokdama arba Partos. Virtuvė ir Indai Drakal.
WALTER NEFFAS, Prop.

Tame Darbe ir Mes Seniai Jiem Padėsim

Roselando LDS Jaunuoliai Pradėjo Smarkiai Veikti.

Prasidėjus rudeniniams parengimams, bene patys pirmieji šokosi darban Roselando jaunuoliai iš LDS 204 kuopos. Šiom dienom sukanka 8 metai kaip kuopa susitvėrė ir jie tų tinkamai atžymės šauniu bankietu su programa ir prakalbam.

Dabar eina Jubiliejinis LDS vaju. Ateinančią vasarą Chicagoje įvyks seimas. Jaunuoliai LDS nariai taip jau susirūpung organizacijos auginimū ir jos gerulviū kaip ir mes seniai. Delto turime vienį kitiems talinkinkauti.

Periteame mūsų suaugusių

LOUIS MANELIS

(gyv.: 6117 So. Talman Ave.)

Mirė spal. 22 d. 1941. 12:30 val. popiet, sulaukęs apie 60 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Pulkio dideliame nullidime: 2 dukteris: Frances Eirkaitienė ir Genetive Sienaitienė ir 14 sėimas: seserį Severa Ciuikiene; broj Feliksa Maneli, švogeri Leoną Vėži, Matėušą Vėži ir jo sėimā, švogeria Teofilė Vėžys ir daug kitų giminių, draugų ir pažystamū.

Kūnas pašarvotas Schroeder-Thompson-Reilly koplyčioje, - 1718-18 West 63rd Street.

Laidotuvės įvyks šeštad., spalio 25 d. 12 koplyčioje 1630 val. ryto bus atlydėtas ir Šv. Ritos par. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielā. Po pamaldū bus atlydėtas ir Švento Kazimiero kapinėse.

Nuoširdiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažystamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nullidė:

Dukterės: Sesuo, Brolis ir Giminės

Laidotuvių direktorius James J. Thompson, Tel. PRO. 1000.

1 Metų Mirties Sukaktis

A. A. Augustas Virbalis

Persikyrė su šiuo pasauliu spalio 26 d. 1940

Dabar šies Sv. Kazimiero Kapinėse

ILSEKIS RAMIAI

Tarp medžių ant kalno

šaisvū kapū

Ten mūsų tėvelis šis amžinai. Prabėgo meteliai, prabėgė ir kiti, jau vyzia kvietkeliai rausvi, geltoni.

Gajvinsim kvietkelius, kad visad žydėtų;

Raminim širdelė, kad taip nedkaudėtu.

Plaukštis gėles skėsim ir kapą dabūsim;

Saldžiūis atminimais sau širdj rominim.

Ant jūų kapelio paminklą statysim, Aukšimėm raidelėm vardą išrašysim

Ir kas medėkėis kapā aplankysim, Gėliūm šarėliūm gėles aplystysim.

Nullidė liokame: Moteris, Duklė, Sesuo, Giminės, Draugai ir Pažystami.

DETROITŲ KOLUMNNA

(Tęsa nuo 5-to pusl.)

kad tas yra faktas, tai štai žurnalistas Leonard Lyons parašė savo kolumnoj, kuri tilpo "Free Press" 19 d. šio mėnesio, kad laike prez. Roosevelt ir Churchill konferencijos juruo buvo pasikalbėjimas. Visi tą gerai žinome. Bet štai prez. Rooseveltas užklausė Winston Churchill: "Pasakyk man, ką jūs generolai mano kaip ilgai Rusijos armija atsilauks mūsų?"

Churchill atsakė: "Tris savaites." Ir jis užklausė prez. Rooseveltą ko jo armijos generolai mano.

Jie sakė: "Tik dvi savaites." Tai matote, kiek tie generolai toki galingi ir turtingi šaly permatė ir suprato Sovietų liaudies ir Raudonosios Armijos pasiryžimą ir galę.

Jau keturi mėnesiai, kaip ginasi Sovietų Raudonoji Armija ir liaudis prieš viso pasaulio fašizmą. J. B-kas.

SPEKŲ IŠBANDYMO TURNAMENTAS
RENGIA L. L. D. 116 KUOPA
Šeštadienį, Spalio (Oct.) 25
NEFFO SVETAINĖJE
2435 S. Leavitt Street
Pradžia 1:30 vakare Įžanga 25 centai
D. SMITH IŠBANDYS SAVO SPEKAS SU F. YAKAIGIU
Vėliau bus šokiai pr. geros orkestrės. Kviečia Komisija.

Lietuvių Kultūros ir Meno Klubo
ŠOKIAI
Šią Subatą, Spalių (Oct.) 25, Pradžia 8 Val. Vakare
LIETUVIŲ AUDITORIJOJ
3133 S. Halsted Street
Liet Kult. ir Meno Klubas duoda programą iš stoties
WGES
Kaš Antradienio vakaras, nuo 7:30 iki 8
Visas šio vakaro pelnas eis palaikymū šiu radijo programų
Kviečiame visus atsilaukty smagiam laikui ir pagamū šiu kultūrinio darbo

DYKAI 1/2 PT. SALDŽIOS SMETONOS
Perkant 2 Kvortas Pieno
Rytoj, Spalio 25, 1941
Specialis išpardavimas dėl šeštadienio. Turim visko ką tik atvešta nuo farmų: šviežių kiaušinių ir vištų.
CARL WUTZEN Savininkas
HALSTED POULTRY & EGG STORE
3426 So. Halsted Street

139 kuopos susirinkime atsilaukė delegatai iš jaunuolių kuopos ir visus užkvietė į savo "Birthday Party." Žinoma, dalyvausime su mielu noru. Kelioška mūs kuopos nariū, vyrų ir moterų, apsiėmė dirbti jaunuolių bankiete. Visi kiti būsimė svečiās.

Bankietas įvyks lapkričio 1 dieną, Darbininkų svetainėje, 10413 S. Michigan. Prasidės 7 valandą vakare. Sekanį pirmadienį, spalio 27 d., toj pačioj svetainėj įvyks pasitarimus bankiete rengėjų ir darbininkų. Apsieimūsi dirbti malonėkite dalyvauti.

Phone Radcliff 3860

GREEN TAVERN

Saldus Vynas ir Gera Arielek Geras patarnavimas Smagi ir linksma užėiga

7200 S. Green St. CHICAGO, ILL.

Savininkai Kenstavičiai Kazimiera ir Juozai

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill.

Garantuojame Kokybę, Ištatimū ir Produktus Savo Istaigose

RESTAURANT (VALGYKLOJ)

Sveika, Svairi, Rusiška-Amerikoniška Virtuvė. Kainos žemos.

1628 W. Division Street, Tel. Humboldt 4044

Mėsos ir Groserio Krautuivė

Visokā Mėsa - Pankūtiās 2051 W. Division Street

PRIJAM ORDERIUS POKILLAMS, Parengimams ir Panaiiai

Tel. Brunswick 9468

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS - Kvietkininkas

GĖLES VESTUVĖM, BANKIETAM, PAGRABAM
3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicago ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICZ ir SUNUS

2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 & 2516
SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1270 & 2513

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST.
VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE
TELEFONAS: LAFAYETTE 3573

ANTHONY B. PETKUS

1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CICERO 2109
6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVERHILL 0142

S. P. MAŽEIKA

3319 SO. LITUANICA AVENUE
TELEFONAI: YARDS 1128 & 1139

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE
TELEFONAS: YARDS 4908

Nėra abejonės, kad jaunuolių bankietas bus taip jau pasėkinings, kaip buvo pasekinings spaudos mūdai surengtas mūs piknikas, jei tik visi padarbuosime: dalyvausime patys ir raginsime kitus dalyvauti. LDS 139 kp. Narys.

Geriausiai sekasi tiem "Vilnies" vajininkam, kurie pradeda anksčiausiai.

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted Street

Su Geriausiu Skėniu Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai
P. BALČIUNAS ir M. KOVARSKI, Savininkai

PIRKITE PAS MUTUAL LIQUOR CO.

NATHAN KENTER Wholesale

4707 S. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

JOHN A. LAUDONT TAVERN

Vynas, Likeriai, Geras Alus Cigarai ir Užkandžiai

3538 S. Halsted Street ir Mėsos-Groserio Krautuivė

3441 S. Morgan Street

URBA GELININKAS

Gėlės Mylntim. Vestuvėm, Bankietam, Laidotuivėm. Pasašimam

4180 Archer Avenue. Phone: LA Fayette 5590

Dienos Uzdėtis "Vilnės" Reikalams

Penktadienį, vakar, Leo Radauskas, bridgeportietis, užėmė į dienraščio įstaigą paklojęs penkine pareiške: "Štai, draugai, ką žadėjau, tai mano dienos uždėtis dėl "Vilnės" naujo presio ir kitėm reikalams."

Pagėdautina, kad daugiau vilniečių pasėktų draugo Leo Radausko pėdomis. Adm.

Roselandiečiai Rengiasi Dideliam Darbui

Roselando lietuviai ir vėl pasizadėjo daug darbo atlikti. Darbas be galo didelės vertės, kuris surištas su visu darbininkų judėjimu. Tai yra, nupirkimas namo užtikymui sveatinės, o sveatinė Roselande būtinai reikalinga.

Kadangi namo nupirkimas, ypatingai organizacijai vardu, yra didelis darbas, tai komisija nusitarė susausti vyšius, kurie tik pritaria tam kilniam darbiui bendrai pasitarti.

Reikalingumą ir svarbumą įsigijimo nuosavos sveatinės patirsite atsilankę susirinkime. Taigi būkite visi pasirengę atsilankyti pirmadienio vakare, spalio 2 d., 30, 10413 Michigan ave. Vienas iš žinančių.

Tragingas Motinos ir Kudikių Likimas

Mrs. Rose Palmer kaip vakar būtų buvusi išmesta iš stulos už tai, kad iš pašalpos gautų pinigų neužleuko užmokėjimui nuomos. Vakare prieš tai ji paliko keturis kūdikius, kurių vyriausias tik 5 metų, ir prasišalino nežinia kur. Palikime rastielyje ji prašo geršardžių žmonių patinti jos kūdikius.

Jos vyras ją apleidęs apie metus atgal. Policija laukė suaragų ji atskreipiantį ir drafo borsą, kur jis užsiregistravęs. Bet ten paaiškėjo, kad registruodamasis jis padavęs neteisingą antraštelę. Du jauniausieji kūdikiai patinti jį šv. Vincento prieglaudą. Ten slaugės pripažino, kad jiečiai labai išbadėję.

ZAGARIEČIŲ KLUBAS SVEIKINA JAUNAVEDZIUS

Suskambės vestuvių varpai vienam Zagariėčių Klubui nariui Vytautui Povilaitiui, kurio tėvas taipgi yra Zagariėčių Klubui nariu ir geru vėleju. Jaunasis Povilaitis ima su gyvenimo drauge Lijana Baranaitė iš Roselando, kur ir jaunavedžiai tėvas gyvena. Vestuvių puotą atsilbus atėmiantį šeštadienį, spalio 25 d., Darbininkų Svetainėje, 10413 S. Michigan.

Visi zagariėčiai linkime jaunavedžiam ilgo ir laimingo šeimyniško gyvenimo. Pereinę sekmdienį, spalio 19, Hollywood Inn Zagariėčių Klubas turėjo puikų pasilinksminimą. Svečių buvo gražus būrelis. Buvo smagi muzika ir gardžių gėrimų. Svečiai linksinosi iki vėlomos.

Klubo Korespondentė, Barbara Gurskienė. Lietuvių Kultūros Ratelio Choras.

Nepamirškite Atsukti Laikrodzius

Rytoj ir mes chiegiėcinai persimeisime į Standard Time su visu vidurvakariu valstybių apiecline. Visą mėnesį laikinsis dienos taupymo laikas, Chiega pagaliau atsukti laikrodzius vieną valandą atgal sekmdienio ryte ir gausime vieną valandą ilgiau pamiegoti.

Istatymas sako, jog laikrodzius nustatyti ant Standard laiko reikia antrą valandą ryte. Bet nebus, jeigu ir nelauksite iki po vidurnaktiui, o atsuksite vieną valandą atgal ir ramiai sau atsigulsite.

Laivyno Diena Sekmdienį

Chicagoje sekmdienio popietį bus didelis iškilmės, pašvęstos kariniam Jungtinių Valstijų laivynui. Paradas įvyks 2:30 popiet, nuo Ontario ir Michigan, iki 11-tos ir Michigan.

Parado užlaigai, be kitokių iškilmų, bus laivyno rekrutuoti 200 jaunų vyrų liuosnorių. Dalyvams daugybė jėrečių ir marinių, gubernatoriūs Green ir miesto bei apskrictio valdininkai.

"Motėrim Neissimeluosi"

Tai juokingiausia komedija, kokią kada lietuviai yra matę. Perstatys scenoj Lietuvių Kultūros Ratelio Choras šį sekmdienį, spalio 26, Sokol Hall, 2345 S. Kedzie ave.

Sia komedijai suvaidinti yra parinkti jaunosios lietuvių genkartinės loščiai. Jūs pamatysite naujus, vos trejetą metų atgal atvykusius iš Lietuvos jaunuolius, kuriuos slepiasi valdybiniai gabumai. Jūs pamatysite šį sekmdienį, Sokolų Svetainėje.

Premas Vitkus, tas gabusis komedijantas, kuris jus juokins išsiai per visą vaidinimą. O kitai — Alfonso Kizlaitis, Petras Juzėnas, Viktorija Palulitė, Petras Samoška. Taipgi vaidinime dalyvauja gabus lietuvis dainininkas—piešėjas J. Barauskas. O štai ir visiems chiegiėčiams mylyti ir žinomi loščiai: Nancy Roman, Elizabeth Grigas, Mary Railienė ir Vladas Raita.

Nežinūnt kaip Algis-P. Vaitkus ir jo uošvis V. Raita gaudriaai juokis ir meluos, kad atsiekti užsihrėžę tikslą, bet motina—uošvė Nancy Roman gieda, kaip-koks žandaras, seks ju kiekvieną pasijudindami ir parodys visam svietui, kad moterims negalima išsineuoti. Šį sekmdienį visi būkite Sokolų Svetainėje. Ten bus juokelio iki asarų.

Užbaigiant vaidinimą Lietuvių Kultūros Ratelio Choras jus palinksinsis suduodamomis naujū, dar niekur neduotomis, dainū.

Bus skanių valgių ir gėrimų. Pradžią vaidinimo 4 val. Įžanga tik 5c, su apsigynimom taksais.

Sirdingai visus užkviečiame dalyvaut.

Serga Batutienė

Kelios dienos atgal Mrs. Batutienė, Mike Batučio motina, padaryta sunki operacija. Ligoninė dabar randasi Englewood ligoninėje, 60th ir Green gatvė. Kambario numeris 331. Lankyti galima popiečiai tarp 2 ir 4 val. ir vakare nuo 7 iki 8:30.

Linkiu draugei Batutienėi greito ir pasekingo pasveikimo. Kaiminka.

KRITO GENGSTERIŲ KOVOJ

Tony Christiano ketvirtadienio naktį pašautas automobilijoje ir išmestas į eļę užpalkų 1820 Erie gat. mirė už kelių minutų po nugalėnimui į ligoninę. Prieš mirštant jis išvardino šovėjų, kurio policija ieško.

Šį Vakara Susikibs Du Dručiuoliai

L.I.D 116 Kp. Parengime Risis D. Smith'as ir F. Yakaitis

Sporto mėgėjai turės auksinę progą šį vakarą pamatyti porą mūsų geriausių dručiuolių-sportininkų persiunant, kaip safo, "ant matraso."

Tas įvyks Westsidės LLD 116 kuopos parengime. Neffo sveatinėje, 2455 S. Levitt str., šį vakarą, spalio 25 d. Nesvėtukite, nes prasidės lygiai 7:30 valandų vakaro.

Galima Zaidinė Atšankyti

Ethel Zaidienė, kuriai pirmadienį padaryta operacija, jaučiasi gerai ir galima jį šv. Kryžius ligoninėje pamatyti nuo 2 iki 4 val. po pietų ir tarp 7-8 val. vakare.

Tikimasi, kad už savaitės ar liškį dangiū vykti namo. Reporteris.

Causi Auka "Vilnia" Ir Medikalei Pagelbai

North Sidės žinėlės.

Draugė Petronėle Razmus pasimokėdama "Vilnės" pradžioje už visus metus dar pridėjo \$3.00 išmokėjimui naujojo presio.

Tiek pat, tai yra \$3.00, ji paaukavo Sovietų Sąjungos medicalei pagelbai. Kū daugiausio liko draugių lūtų kaip Petronėle!

Razmų duklė, kuri karliū gyvena, šiom dienom išleikėjo už auškto karliūo laivyno viršininko. Jiedu dabar išvažiuoja į Miami, Florida, "medaus mėnesiui".

Linkiu jaunavedžiams laimingo šeimyninio gyvenimo. O. R.

Dan Smith, risis su—

F. Yakaitis.

Kuris kurį paguldys "ant matraso," šį sykį nespėsiu Alaidu yra pirmos ryšies ristikai.

Už panašią sporto pramogą kitur ima labai aukštą įžangą. Musų kuopa ne dėl pelno suorganizuota. Mes norime, kad nariai ir jų draugai, abėnai visa lietuviškoji publika, galėtų gerėtis nepaprastom pramogom. Delto ir įžangų jį šį parengimą padarėme tik 25 centus ypatati.

Po ristikų bus šokiai prie geros orkestrės, vaišės, pašnešėliai ir tt. Užkviečiame atsilankyti visus westsidiečius ir kitų kolonijų lietuviūs. J. G.

P. Baltutis Gerai Pasidarbavo

Užvakar "Vilnės" administracijon užėjo Povilas Baltutis. Matyti jį visomot smago, o šino karliū buvo dar smagiau. Sovietų Rusijos pagelbiai ir lietuviams, pasitraukusiems iš Lietuviūs, jįsai surinko \$30 ir prie tos sumos pats pridėjo \$5.

Aukavo sekamai: Walter Norckus, George Vasiliauskas ir Joe Smith—po \$2; Felix Geldbutas, John Kazlauskas, Sam Janulaitis, Joe Krantz Anthony Lujkas, Frank Pečukai, Justin Varma, James Svilpa, Thomas Davis, Joe Marenetech, John Tamulis, Anthony Babarskis, John Stanek, George Tenno, Joe Ruseckio, Adam Januško, Anthony Puodžiūnas, John Rack, Anthony Martinonis, Anthony Penkus, Joe Mikutis, Joe Zalus, W. Soderberg, Stanley Rutkis—po \$1. Viso sudarė \$35.00.

Be to, d. P. Baltutis paukojo "Vilnės" reikalams \$3 ir dar pridėjo \$2 Kultūros (Radio) Klubui.

Kaslišk "Vilnės" vajuas, tai taip pat žadėjo pasidaruoti. Vilnietis.

Vietiniai Pranesimai

ROSELAND Dar Vienas Paveldimas Lietuvių darbininkai sveatinės reikal susirinkimas įvyks pirmadienio vakarą, spalio 27 d., 7:30 val. vakaro, 10413 Michigan Ave. Susirinkimas vienas sveatinis todėl, kad bus gautas nutarimas sveatinės pirkimo. Tad visi atsilankykite. (25-27) Pirkimo Komitetai.

CHICAGOJE LIETUVIŲ SUVAIKICIO DRAUGIŲ susirinkimas įvyks pirmadienį, spalio 27 d., 7:30 val. vakaro, Hollywood Inn Svetainėje, 2417 W. 34ra St. Visi nariai malonėkite būti, nes komisija praneš apie Choro taisykla konstitucija. Po susirinkimo bus pasilinksminimas, taipgi alaus. Nepamirškite atnešti naujų narių. Rašt. Ona Svirnėckienė.

CICERO, ILL. NAŠLIŲ KLUBAS rengia šokių spalio (Oct.) 25 d., Šamnetos sveatinėje, 1400 So. 49th Ave. Kas geriausiai pasoks polkute, gaus gerą dovaną. Taigi gerai pasirėngkite, kad laimėt dovaną. Klubas užtikrina kuogrujaujamai priimtį svečius. Tad visi cireličiai ir aplinkiniai atsilankykite. (24-25) N. R.

ZAGARIEČIŲ KLUBO mėnesinis susirinkimas įvyks sekmdienį, spalio 26 d., 1 val. popiet, Hollywood Svetainėje, 2417 W. 34ra St. Malonėkite atsilankyti, nes išsitaro šio praeito klubo lietuvius. Taipgi atsilankite naujų narių primatyti į Klubas.

Pranesimai iš Kitur

DETROIT, MICH. Radio Klubo Nariaus Spolio 26 d., 10-ta val. ryto, Draugių Svetainėje, 4067 Porter St., įvyks Radio Klubo narių susirinkimas. Atvirėti nebus sista. Visi dalyvaikime, nes reikia prisirengti prie Radio Klubo koncerto, lapkr. 2 d. Pradome nauju narių dalyvaut. L. R. K. Valdyba.

K. Petrikienė Kalbės Spalio 25 d. Patys įstėnykite ir visiems praneškite, kad spalio 28 d., Druogių sveatinėje, kalbės K. Petrikienė, iš Brooklyn, N.Y. Petrikienė yra viena žinoma gera kalbėtoja. Pranešas lygiai Detroito Liet. Motėru Pažangos Klubas. Valdyba.

Amerikos Liet. Kongreso, Detroito Skyriaus, šaukiamas suvažiavimas bus šio sekmadienio, spalio 27 d., 10 val. ryto, 16 d. Suvažiavimas įvyks, kaip atsilankius namėtu, toj pačioj vietoj ir tuo pačiu laiku. Meldžiū visų įstėnyti. J. Dapta, Rašt. (25c5)

DETROIT, MICH. Radio Klubo Nariaus Spolio 26 d., 10-ta val. ryto, Draugių Svetainėje, 4067 Porter St., įvyks Radio Klubo narių susirinkimas. Atvirėti nebus sista. Visi dalyvaikime, nes reikia prisirengti prie Radio Klubo koncerto, lapkr. 2 d. Pradome nauju narių dalyvaut. L. R. K. Valdyba.

KODEL LAUKITI? Pradėkit taupint pinigų šiandien, nuo \$1 ar daugiau

Tegul jūsų sutaupos atėsis 3% dividendo, padarant sūsknitą kas 6 mėnesiai.

Kiekvieno Depozitoriaus Sutaupos Apdrauktos iki \$5,000 per Federals Valditos Agentūra ATSLANKYKITE, PARASYKITE ARBA PASAUKITE MCSŲ RASTINĖ.

PUBLIC SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

1610 W. 63rd St. Republic 6604

BIZNIO VALANDOS: Pirmadienis, antradienis, penktadienis, nuo 9 ryto iki 5 popiet; ketvirtadienis ir šeštadienis, nuo 9 ryto iki 5 vakarų; trečiadienis, nuo 9 ryto iki 12 diena.

Advertisement for Buick MILDa Buick Sales, featuring the Buick logo and contact information for the Chicago agent.

CLASSIFIED ADS.

FEMALE HELP WANTED Reitalinos Darbininkės NAMU BUDAVOJAS ir darbininkės, paprastos varimas, 3 seimoi, privati kambarys ir maudyne, 5 kambarnamas. Gunning, 640 Orleans St. (24-25)

LAUNDRY SHIRT FINISHERS Prieš butų patyrę, atėkite, 9 val. ryto, 6409 So. Halsted St. (24-30) LEADER Laundry, 1623 W. 43rd St. (24-25) PATRYJUS VETERKA, švariai atrodanti, taippat nuolė plėveljas, 5469 So. Halsted St. (24-30) BESMOKANTIS SLAUGĖ, ne vis 40 m. dirbtį palio namuse, 445 001 mēnesi, pilnas užtikymas, 5250 Sheridan Rd. (24-25)

SITUATION HELP WANTED PAIESKAU DARBO pas gerus žmōnes, galu priėbrėti valkus arba atlikti kitokį namų darbi. Eua puz amžė. Krejėtikė Veronika Kreivis, 301 W. 23rd Pl., Tel. Victory 6735. (22-25)

ROSELAND Dar Vienas Paveldimas Lietuvių darbininkai sveatinės reikal susirinkimas įvyks pirmadienio vakarą, spalio 27 d., 7:30 val. vakaro, 10413 Michigan Ave. Susirinkimas vienas sveatinis todėl, kad bus gautas nutarimas sveatinės pirkimo. Tad visi atsilankykite. (25-27) Pirkimo Komitetai.

CHICAGOJE LIETUVIŲ SUVAIKICIO DRAUGIŲ susirinkimas įvyks pirmadienį, spalio 27 d., 7:30 val. vakaro, Hollywood Inn Svetainėje, 2417 W. 34ra St. Visi nariai malonėkite būti, nes komisija praneš apie Choro taisykla konstitucija. Po susirinkimo bus pasilinksminimas, taipgi alaus. Nepamirškite atnešti naujų narių. Rašt. Ona Svirnėckienė.

CICERO, ILL. NAŠLIŲ KLUBAS rengia šokių spalio (Oct.) 25 d., Šamnetos sveatinėje, 1400 So. 49th Ave. Kas geriausiai pasoks polkute, gaus gerą dovaną. Taigi gerai pasirėngkite, kad laimėt dovaną. Klubas užtikrina kuogrujaujamai priimtį svečius. Tad visi cireličiai ir aplinkiniai atsilankykite. (24-25) N. R.

ZAGARIEČIŲ KLUBO mėnesinis susirinkimas įvyks sekmdienį, spalio 26 d., 1 val. popiet, Hollywood Svetainėje, 2417 W. 34ra St. Malonėkite atsilankyti, nes išsitaro šio praeito klubo lietuvius. Taipgi atsilankite naujų narių primatyti į Klubas.

Pranesimai iš Kitur

DETROIT, MICH. Radio Klubo Nariaus Spolio 26 d., 10-ta val. ryto, Draugių Svetainėje, 4067 Porter St., įvyks Radio Klubo narių susirinkimas. Atvirėti nebus sista. Visi dalyvaikime, nes reikia prisirengti prie Radio Klubo koncerto, lapkr. 2 d. Pradome nauju narių dalyvaut. L. R. K. Valdyba.

K. Petrikienė Kalbės Spalio 25 d. Patys įstėnykite ir visiems praneškite, kad spalio 28 d., Druogių sveatinėje, kalbės K. Petrikienė, iš Brooklyn, N.Y. Petrikienė yra viena žinoma gera kalbėtoja. Pranešas lygiai Detroito Liet. Motėru Pažangos Klubas. Valdyba.

Amerikos Liet. Kongreso, Detroito Skyriaus, šaukiamas suvažiavimas bus šio sekmadienio, spalio 27 d., 10 val. ryto, 16 d. Suvažiavimas įvyks, kaip atsilankius namėtu, toj pačioj vietoj ir tuo pačiu laiku. Meldžiū visų įstėnyti. J. Dapta, Rašt. (25c5)

MALE HELP WANTED VAIKINIAMS paviriam darbiu faktoriė, 25c 1 valanda, tik gerai darbininkai atsitaikite. 1750 Carroll Ave. (17-26)

Gage dirbėjų, Talsių ir Die dirbėjų, Milling, Laibe mašinu dirbininkų ir teltėnu. Mokecia unijinė algia ir unijinė darbo salygos pirmos klāsės darbininkams. Krejėtikė U. E. R. & M. A., (C. I. C.) Local 1118, 2111 W. Jackson Blvd. (25-26)

FOR SALE PAUKŠCIU ir KIAUSINIŲ MARKETAŠ. Pirmisimo prietrasma pastilyna. Atsitaikite Calumet 3928. (22-240)

HOME BUILDER Namu Budavotojas CHARLES ŽELVINS, Namu Budavotojas, chiegiėcinis darbininkas, geras namas, sklepus, porčius ir gardžius už prietrasma kainai. Darba geruojuojame. Taipgi apskaituojam gausio nuosavybi. 2635 W. 47th St., Chicago, Ill. Lafayette 0331 (Oct. 23-Nov. 23)

FARMS FOR SALE PARDAVIMUI darbovių farmā, 257 akru žemes, keturiūs mylios nuo Kenosha, Wisconsin. Kopštama maldūs, chiegiėcinis darbininkas, dvi stobidėli tvartas, didelis įrankiū trobės, didelis kiaušinių. Visa arlama išdirbama. 189 akry galvijų farma, šešios mylios nuo Kenosha, Wisconsin. Jei jus užintereuoti, malonėkite atsilankyti į ofisą, mes mielai noru parodysimė šias farmas. THE NORTHWESTERN LOAN & TRUST CO., KENOSHA, WIS. (25)

REAL ESTATE FOR SALE 5 KAMB. STUPE, 20 akry pietrytinis kampas 151-st & Kedzie, 5 mylios nuo miesto rytėtuje. Bargenas. Alex Javars, 16 N. State, State 2174. (24-25)

SIMTAI BARGENU VISUR Mes turime to, ka jūs įteiktote: didžiausia pasirinkimā visokių ir visur namū, nuo vieno pag, iki šimto. Kainos nuo \$1,000 ir aukštesnės. Taipgi visokių lūtų, būtinū, hoteliū, rūmū-būrečių, gazo atėjų, gardžius po visa Chiegiā. Roadhouse, rezortū, prie ežerū ir FARMŲ ILL., Wisc., Ind. ir Mich. valstijoje. Lengviau išmokėjimā arba mainais. Jeigu kurį nuosavybi yra pradaivimui, tai mes turime—imeite tik geriausius BARGENU. Pasakos ant namū už 4% ir RABBIT, TICKETS, FISHES, INSURANCE, Jaz biuznė 30 metu. Del informacijū klausite manes. (25-26) 2412 W. 63rd St., Phone Prospect 9000

REAL ESTATE Namai-Zemė Pradaivimui PERKAM, parodavimui ir mainom namas, lottas, farmas ir biuznas. Turime didelį pasirinkimā namū pirkli už cash arba mainais. Norinti pirkli ir mainyti, dėt greitėsimu patarimū mō aukite: PAUL M. SMITH & CO. REAL ESTATE-LOANS-INSURANCE 4631 S. Ashland Ave. TEL YARDS 1001.

WHOLESALE FURNITURE Uminis Pardavimas Rakanand Mōkėdama cash už rakanand, sutauptai nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pasaukite ar rasykite dėl daugiaus informacijū. Vietinė nacionaliai žinomi daktai randati pas mus ALBUKASKAS, Sūmus, 6345 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone. Rev 4651

Dependable Furniture Company 3218 So. Halsted Street Phone Victory 6202 Mes perkame ir parvečiame visokiūs rakanandus taipgi parvečiame 10 pigiausius kainėnas.

FRANK THE TAILOR 3255 S. Halsted Street Calumet 6015 Valytojas ir Siuvėjas Kailių Darbas Mōsu Speciališkumas

GOODREST MATTRESS Lietuviška Matrasų Dirbtuvė 4537 S. ASHLAND AVE.

Dr. Drangtikos Atmosferos Krejėtikė ir HOUEK'S BAR-B-Q. 81. 66 ir Lawndale Ave., Lyons, Ill. Spare Ribs, Vištos, Jautiena. Steak Kepti ant Charcoal. Importuotas Vynas ir Degtinė. Naujai Išdekoruota Šokių Svetainė. Telephone: Lyons 6848

Whitney E. Tarutis ADVOKATAS BRIDGEPORT 3133 S. Halsted Street Valandos: 1 iki 8 val. Vakaro Phone Calumet 6577 134 N. La Salle Street Room 301 3149 S. 9th St., W. Ryto. PHONE: STATE 7572 3149 S. Halsted Street PHONE: VICTORY 2679

Medicinos Daktarai P. Kone: VIRGINIA 3316 Dr. A. K. Rutkauskas GYDYTOJAS 4442 S. Western Avenue KASDIEKIS Sekmdieniais pagal sutartį Telefons: YARDS 3148

Dr. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO 3343 S. Halsted Street Valandos: 11-12; vakarais 7-9. Pirmadienis tik vakare nuo 7 iki 9. Šeštadienis: 11-12, 2-4, ir 7-9. Šventadienis 11-12 ir 2-4. Ofiso Telefons: YARDS 4978 Namū—PICOmet 1920

Dr. STRIKOL'is GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 val. Sekmdieniais pagal sutartį Ofiso Telefons: VIRGINIA 0036 Namū—BEVlerly 8244

Dr. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m. Šeštadienis nuo 1 iki 4 Popiet. Telefonai: YARDS 5921 Residencijos—KENWOOD 5107

Dr. BERTASH 756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.) Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak. Itėz. 4910 S. Michigan Blvd.

Dr. A. K. BUTKO LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro Telefons: YARDS 2246

Dr. C. Z. VEZEL'is DENTISTAS 4615 S. Ashland Avenue (Arti 47th Street) VALANDOS: 9 ryte iki 4 val. Trečiad. sustarus

Dr. Algėrd W. Prusis DENTISTAS 6924 So. Western Avenue VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 12 Nuo 2 iki 5 popiet Nuo 6:30 iki 9 vakaro

DR. KARL NURKAT (NURKAITIS) Pritaiko atsakomybingai akinius už p r e i n amą kainai ir ant lengvū imokėjimū. RAKANDU KRAUTUVĖ 3409 S. Halsted Street PHONE YARDS 2889

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ 756 West 35th Street Kampas Halsted Street Pritaiko atsakomybingai akinius už p r e i n amą kainai ir ant lengvū imokėjimū. Phone: YARDS 1929 Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Sekmdieniais pagal sutartį